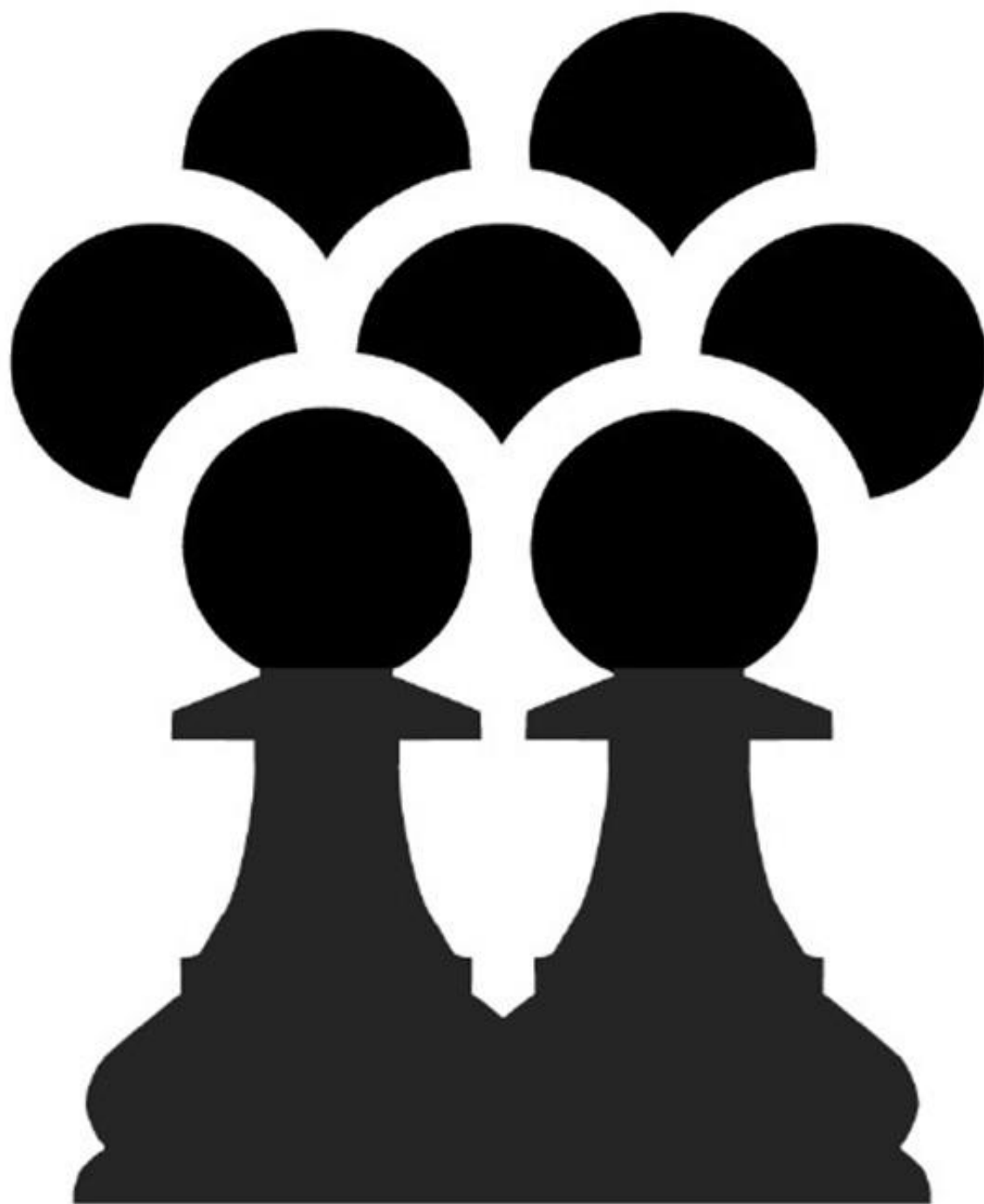

Clubblad van Schaakvereniging **Promotie Zoetermeer**

de Promoot

jaargang **69** | nummer **1** | oktober **2020**

→ www.svpromotie.nl ←

DE PROMOOT

Clubblad van Schaakvereniging 'Promotie'

jaargang **69** | nummer **1** | oktober **2020**

Schaakvereniging 'Promotie' – opgericht 6 oktober 1952

Speelzaal: Wooncentrum Gondelkade, Gondelkade 33, Zoetermeer
 Website: **www.svpromotie.nl**
 Contributie: senioren (vanaf 20 jr): € 149,- / junioren (t/m 20 jr): € 71,50 / studenten: € 70,- /
 leskosten € 22,50 / alleen extern: € 70,00
 Donaties: minimaal € 25,00
 Bankrekening: NL79 INGB 0002 4053 62, t.n.v. Schaakvereniging Promotie, Zoetermeer

Ereleden: P. Briggeman, G. Eggink, J. Meijer, M. Nepveu, G. Swart, J. Veldhuizen

bestuur	naam	adres	telefoon + e-mail
voorzitter	J. van den Berg (Jaap)	Wildenberg 18 2716 ND Zoetermeer	(079) 321 42 59 voorzitter.svpromotie@gmail.com
secretaris	D. Th. Brinkman (Dirk)	v.Boisotring 97 2722 AB Zoetermeer	(079) 342 20 05 secretaris.svpromotie@gmail.com
penningmeester	H. Minnema (Hans)	Esmoreitschouw 41 2726 KJ Zoetermeer	(06) 24 13 20 30 penningmeester.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader intern	M. Wichhart (Maarten)	Linie 4 2652 HB Berkel en Rodenrijs	(06) 24 85 91 19 wl.intern.svpromotie@gmail.com
wedstrijdleader extern	M. Hettfleisch (Maurice)	Zijlstream 135 2353 NN Leiderdorp	(06) 13 18 31 03 wl.extern.svpromotie@gmail.com
algemeen adjunct	< vacature >		
voorzitter jeugdcommissie	D.J.F. van Nies (Dingeman)	Rhonestroom 22 2721 CC Zoetermeer	(079) 341 84 32 jeugdleader.svpromotie@gmail.com

	naam	adres	telefoon + e-mail
redactie clubblad De Promoot	H.J. Alberts (Henk)	Trompstraat 98 2266 KL Leidschendam	(070) 320 64 29 h.j.alberts@hetnet.nl
	R. de Vries (Rob)	Comriekade 24 2481 AE Woubrugge	(0172) 58 73 35 vries809@gmail.com
webmaster svpromotie.nl	R.W. Minnema (Rens)	Zwammerdamstraat 62 2729 KA Zoetermeer	(06) 55 12 13 72 rwminnema@hotmail.com
materiaal- commissaris	C. Schoon (Chris)	Alexander Dubčekplaats 32 2332 HX Leiden	(06) 23 07 66 17 ccschoon2010@kpnmail.nl

→ www.svpromotie.nl ←

Inhoud

Opgaven: Kort maar krachtig	<i>redactie</i>	blz. 1
Intro 1: Redactioneel	<i>redactie</i>	2
Intro 2: Van de voorzitter	<i>Jaap van den Berg</i>	3
Intern: Schaken anno 2020	<i>Maarten Wichhart</i>	4
Online: Promotie-toernooien	<i>Rob de Vries</i>	5
BGM: Robby scoort tweede GM-norm	<i>Rob de Vries</i>	7
Opgaven: Kort maar krachtig EXTRA	<i>redactie</i>	7
Partijen: Mijn strijd tegen de Pionnen	<i>Hans Meijer</i>	8
Partij: Herfstmijmeringen	<i>Bernard Bannink</i>	11
Varia: Cappelle-la-Grande 2006, ronde 2	<i>Henk Noordhoek</i>	12
Partij: Lichtpuntjes	<i>Manuel Nepveu</i>	12
Varia: Het Jaar van de Lange Mensen	<i>John Tan</i>	14
Probleem: De Texel-studie van Afek	<i>Jan Willem Duijzer</i>	15
Toen en nu: Voor de galerij, deel 2: "Nu"	<i>Paul van der Werve</i>	16
Opgaven: Wit/zwart speelt en wint	<i>redactie</i>	20
Varia: FIDE-schaakverzamelingetje? Pluriaal?	<i>Henk Alberts</i>	21
Blunders: Black Ladies Matter	<i>Rudi Matai</i>	22
Varia: Joost	<i>John Tan</i>	24
Oude doos: De Grootmeestertitel	<i>Henk Alberts</i>	25
Probleem: De Texel-studie van Afek: de oplossing	<i>Jan Willem Duijzer</i>	27
Opgaven: Oplossingen problemen	<i>redactie</i>	29
Agenda: Alle ?????? evenementen t/m december 2020	<i>bestuur</i>	30

3 maal "kort maar krachtig"

[A] wit aan zet ○	[B] zwart aan zet ●	[C] wit aan zet ○
bron: Hans Ree, NRC		oplossingen: → blz. 29

Het blijven ongewone tijden in de Nederland. Had het bestuur in deze 1,5 meter-samenleving net - na eerst geoefend te hebben in de zomercompetitie - de interne weer een beetje 'speelbaar' gemaakt, worden de coronaregels (overigens zeer terecht) weer zo aangehaald dat de interne competitie voorlopig wel weer even stil ligt.

Gelukkig hebben we dan Rens Minnema nog, die onvermoeibaar doorgaat met het organiseren van een vrijwel oneindige reeks online-toernooien, zoals rapidtoernooien, blitztoernooien en teambattles. En hij

doet nog vrijwel altijd mee ook. Een overzicht van de verschillende toernooien vindt u op pagina 6.

En helaas ligt de externe competitie (HSB + KNSB) evenzeer stil. Mooi is wel dat Promotie tot nu toe alle wedstrijden gewonnen heeft. Jammer is dan weer dat die competities tot nu toe nog maar één wedstrijd gevorderd zijn: 10 oktober 2020: SHTV 2 - Promotie H1 3½-4½. Het ligt dus niet aan onze nieuwe externe wedstrijdleader, Maurice Hettfleisch, dat er voor het eerst geen overzicht van de externe wedstrijden in de Promoot staat; er zijn echter eenvoudigweg geen uitslagen.

In dit nummer van de Promoot wel weer een mooie mix van artikelen, soms specifiek over het schaken in Coronatijd (Jaap van den Berg, Maarten Wichhart, John Tan, Rob de Vries, Henk Alberts), anderen dan weer nostalgisch terugkijkend naar de tijd dat we nog schaaktoernooien in verre oorden konden spelen (Bernard Bannink, Henk Noordhoek, Manuel Nepveu). En soms ook tijdloos, gewoon over het schaken (Hans Meijer, Jan Willem Duijzer, Paul van der Werve, nog eens John Tan, Rudi Matai). Kortom, ook de Promoot laat zich niet kisten. We schreven in de vorige Promoot dat dat een aparte editie was: de eerste Promoot die de leden per klassieke post mochten ontvangen (in ieder geval kon de redactie zich niet herinneren dat dat al eerder gebeurd was en er hebben zich tot nu toe geen mensen gemeld die zich dat wel konden herinneren). Dit is dan de tweede Promoot, die u netjes per post thuisbezorgd hebt gekregen.

En o ja, over circa 2 maanden komt het kerstnummer van de Promoot er ook al weer aan. We hopen dat dat op de clubavond kan worden uitgereikt, maar zo niet, dan zal de postbode ook dat nummer moeten bezorgen. In ieder geval: begint u maar alvast met schrijven (en inleveren bij de redactie)!?

Veel leesplezier toegewenst,
de redactie

Niet onverwacht, maar het is wel jammer dat nadat we in de zomer elkaar weer fysiek aan het bord konden treffen de competities weer gestopt zijn. Gezien de oplopende cijfers van het aantal besmettingen een besluit dat eraan zat te komen. Ook wij hebben ons best gedaan om de schaakavonden zo 'coronaproof' mogelijk te doen, maar de eerlijkheid gebied te zeggen dat vooral de 1,5 meter tijdens de partij een grote opgave was. Met een aantal van jullie was ik al bezig te bezien hoe we dat beter zouden kunnen organiseren.

Maar voorlopig is het wachten op betere tijden. Dan gaan we op een goede manier afscheid nemen van Rob de Vries en Rudi Matai.

Rob was jarenlang onze wedstrijdleader extern. Een functie waarin hij organisatietalent en charmes optimaal kon inzetten. De externe competitie was nog niet uitgespeeld of Rob begon aan zijn jaarlijkse inventarisatie, altijd op zoek of iemand toch niet over kon halen mee te doen. Een kleine opening interpreteerde hij altijd optimistisch, vertrouwend op ieders goede intentie. Lijstjes maken deed hij graag. Als indelingscommissie kregen voor de aanvang van de bespreking een prachtig overzicht van ieders voorkeuren en prestaties in- en extern. Gelukkig werd het dan geen invuloefening, maar een levendig gesprek. Dat vond bij voorkeur plaats in zijn fraai aan de Woudwetering (de waterweg van de Oude Rijn naar de Braassemermeer) gelegen pand in Woubrugge, waar we van Rob en zijn vrouw een gastvrij onthaal kregen. Het resultaat van deze besprekingen kregen de leden in de vorm van de jaarlijkse competitiegids waarin we alles terug konden vinden. Rob, namens ons allen hartelijk dank voor het vele werk. Fijn dat je nog het nodige voor de club blijft doen, niet in de laatste plaats voor de Promoot. We zijn blij dat Maurice Hettfleisch Rob opgevolgd is. In plaats van een geleidelijke overgang werd het door corona toch een vrij abrupte met allerlei nieuwe uitdagingen. Daardoor hebben we meteen kunnen zien dat het wedstrijdleaderschap bij Maurice in goede handen is.

Rudi Matai is gestopt als webmaster. Ook hij heeft dat de nodige jaren gedaan en er met anderen voor gezorgd dat we over een website beschikken met actuele informatie. Rudi wist ons ook regelmatig boeiende partijfragmenten voor te schotelen en schuwde niet daarvoor terug te grijpen op oude helden als Capablanca, of ons op snelschaaktips te trakteren. Rudi hartelijk dank voor je werk.

Fijn dat Rens Minnema klaar stond om het werk van Rudi over te nemen. Zeker in combinatie met zijn inzet om ons digitaal aan het schaken te krijgen en houden heeft de website weer een nieuwe impuls gekregen. Op deze plek ook een woord van dank aan Rens voor zijn initiatief in het voorjaar en ook nu weer. Dat laat onverlet dat ik hoop dat we elkaar spoedig weer onder meer normale omstandigheden aan het bord kunnen treffen. Want naast het spel is er ook de ontmoeting met elkaar dat we wel missen. Al is het maar om getuige te zijn van elkaars geniale zetten of blunders. Troost en leedvermaak liggen dan dicht bij elkaar. Daarom ter afsluiting het citaat uit het boek *De patiënten van dokter Garcia* van de Spaanse schrijfster Almudena Grandes waarmee ik de seizoenopening op 1 september begon. Het citaat is een dialoog tussen twee mannen: Felipe en de dokter bij wie hij tijdens de Spaanse burgeroorlog is ondergedoken. De gesprekken tussen hen verlopen moeizaam totdat een opmerking van Felipe de ongemakkelijke situatie doorbreekt.

'Dit lijkt wel een schaakpartij'. Hij keek me lachend aan.

'Want slechte spelers weten bij hun opening nooit wat ze met de pionnen aan moeten.'

'Ik weet het', ik moest ook lachen, 'want ik schaak goed.'

'Meen je dat ...'

Vanaf dat moment was alles gemakkelijker. Het was niet alleen dat met een bord tussen ons in iets te doen hadden, het schaakspel stelde ons ook in staat elkaar ongedwongener en beter te leren kennen dan ons tot nu toe met woorden was gelukt.

Dat die tijden spoedig weer aanbreken en we elkaar in goede gezondheid weer mogen zien.

□

<i>intern</i>	Schaken anno 2020	Maarten Wichhart
---------------	--------------------------	-----------------------------

Als u dit leest, is er weer een clubblad op uw deurmat geploft. De vorige editie dateert van april, dus dat werd hoog tijd. Nadat het schaken maanden stilgelegen heeft, konden we vanaf half juli weer voorzichtig beginnen aan de zomercompetitie. Een groepje dapperen mengde zich in de strijd. Harrie Boerkamp wist de prestigieuze titel op zijn palmares bij te schrijven.

Vervolgens is in september de interne competitie van start gegaan. In aangepaste vorm met aanmeldingsplicht en een ranglijst in 1 groep op percentage, om maximale flexibiliteit te hebben mocht die 2^e golf komen. En ik kan u verklappen, die spoelt inmiddels over ons heen. Er zijn 6 ronden gespeeld en helaas blijft het daar voorlopig even bij. We zullen wederom moeten afwachten totdat we ons huis weer voor triviale activiteiten zoals schaken mogen verlaten.

Wat waren de hoogtepunten van de achterliggende periode? Ik denk vooral de mogelijkheid om in levende lijven met elkaar te schaken. Natuurlijk zijn de speelavonden niet zoals we gewend zijn. Tafels op meters afstand van elkaar, het gebrek aan een drankje aan de bar, geen analyses in groepsverband. De tekortkomingen laten zich moeilijk verhullen. Maar in dit soort tijden kun je meer tevreden zijn met de simpele en normaal vanzelfsprekende zaken in het leven. Ik moet zeggen dat ik toch met veel plezier aanwezig was en ik hoop dat we de strijd snel weer kunnen hervatten.

Sportief gezien laat Bernard zich in het eerste deel van de competitie gelden met een 100% score. Ook John Tan, Sipke de Swart, Joost Mostert en Maurice Hettfleisch zijn uit de startblokken geschoten en doen volop mee aan de kop. Wat zou het geheim zijn van hun scherpste?

Ondertussen zullen we moeten afkicken van het schaken. Of we kunnen ons heil online zoeken. Zelf probeer ik op de zondagavonden mee te spelen in de teamcompetitie op LiChess. Een leuk concept, waarbij je het als team opneemt tegen andere schaakteams. Het winnende team promoveert naar een hogere klasse, en de hekkensluiter mag het de week erna een klasse lager proberen.

Deelnemen is leuk, maar wel een psychologisch zware opgave. Twee uur lang blitzen gaat voor niemand zonder ongelukken, en het verwerken hiervan is niet altijd eenvoudig. Ik neem u mee naar mijn ervaringen van deze week. Wellicht raakt u geïnspireerd en speelt u komende week ook mee!

In de eerste pot gelijk een geweldige blunder. De evaluatie sprong ineens van +6,8 naar -57,8, misschien dus wel de slechtste zet die beschikbaar was. In ronde 3 besloot ik dit even terug te kijken, en precies op dat moment werd de volgende partij gestart. Het lukte me niet om het juiste window binnen 20 seconden te vinden voor het uitvoeren van de 1^e zet. Te laat en wedstrijdleader Li Chess was onverbiddelijk en gaf mij direct een 0. Deze dramatische start bleef me vreselijk achtervolgen en na drie kwartier spelen stond ik op 1 uit 7 met een TPR 500 punten lager dan mijn rating.

Ik weet dus ook hoe VVV zich gevoeld moeten hebben na 13 tegendoelpunten in een wedstrijd. In tegenstelling tot VVV wist ik me wel te herpakken. Er kwam hulp van FM kjjl die met ruim 2300 ratingpunten dacht deze prutser al berserkend (d.w.z. met halve bedenktijd voor meer punten) te verschalken. Dat lukte hem dus niet, en dat gaf me een boost waardoor ik de sessie met een enigszins acceptabele score kon beëindigen en toch nog met een goed gevoel kon gaan slapen.

In de zoomsessie die parallel meedraaide hoorde ik van Maurice en Rens ook erg wisselvallige geluiden. Vreugdekreten en lofzangen werden afgewisseld met tirades vol zelfwalging. We sleepten elkaar er aardig doorheen, en uiteindelijk eindigden we als team met kopman SillyManofwar (Bernard - red.) op een verdienstelijke vierde plaats. Al met al toch geen slecht avondje, tot volgende week!

□

online	Online Promotie-toernooien	Rob de Vries
---------------	-----------------------------------	-------------------------

Een overzicht van de tot nu gespeelde online-toernooien, georganiseerd door Rens Minnema.

Rapidtoernooien 1^e golf			duur: 3 uur (*) 4 mei: 2½ uur		tempo: 10 min. + 15 sec/zet			
toer- nooi	datum	aantal deel- nemers	1^e plaats		2^e plaats		3^e plaats	
1	ma 30 maart	21	Hielke Kuipers	22	Dylan Achutan	21	Willem Broekman	16
2	ma 6 april	19	Bram Albertus	24	Maurice Hettfleisch	20	Rens Minnema	17
3A	ma 13 april	9	Bram Albertus	16	Joost Mostert	9	Bert Ouwens	8
3B		7	Frans Martens	15	Harrie Boerkamp	12	Dirk Brinkman	5
4	ma 20 april	19	Bert Ouwens	19	Rens Minnema	18	Hans Minnema	11
5A	ma 27 april	10	Rens Minnema	12	Paul v.d.Werve	10	Willem Broekman	10
5B		6	Jan Veldhuizen	8	Dirk Brinkman	7	Rob de Vries	6
6	ma 4 mei (*)	11	Joost Mostert	14	Willem Broekman	12	Dirk Brinkman	12
7	ma 11 mei	16	Paul v.d.Werve	23	Hans Minnema	12	Manuel Nepveu	10
8	ma 18 mei	15	Willem Broekman	13	Maurice Hettfleisch	12	Joost Mostert	11
9	ma 25 mei	16	Paul v.d.Werve	12	Manuel Nepveu	11	Willem Broekman	9
10	ma 1 juni	13	Joost Mostert	16	Willem Broekman	12	Bert Ouwens	12
11	ma 8 juni	18	Willem Broekman	18	Hans Minnema	16	Maurice Hettfleisch	15
12	ma 15 juni	13	Henk Noordhoek	16	Harrie Boerkamp	13	Willem Broekman	13
13	ma 22 juni	13	Paul v.d.Werve	20	Willem Broekman	13	Harrie Boerkamp	10
14	ma 29 juni	12	Bert Ouwens	12	Harrie Boerkamp	10	Jan Veldhuizen	8
15	ma 6 juli	13	Willem Broekman	15	Paul v.d.Werve	14	Harrie Boerkamp	13

Rapidtoernooien 2^e golf			duur: 2 uur		tempo: 10 min. + 5 sec/zet			
toer- nooi	datum	aantal deel- nemers	1^e plaats		2^e plaats		3^e plaats	
16	ma 10 aug	4	Arjan Drenthen	2	Rens Minnema	2	<i>n.v.t.</i>	
17	ma 17 aug	7	Harrie Boerkamp	12	Paul v.d.Werve	6	Willem Broekman	6
18	ma 7 sept	6	Harrie Boerkamp	12	Paul v.d.Werve	8	Rens Minnema	6
19	ma 14 sept	6	Harrie Boerkamp	8	Rens Minnema	4	Pieter Hijma	2
20	ma 21 sept	6	Willem Broekman	8	Paul v.d.Werve	8	Joost Mostert	5
21	ma 28 sept	7	Willem Broekman	12	Bert Ouwens	9	Rens Minnema	6
22	ma 5 okt	6	Paul v.d.Werve	11	Willem Broekman	4	Harrie Boerkamp	4
23	ma 12 okt	7	Rens Minnema	9	Harrie Boerkamp	7	Paul v.d.Werve	7
24	ma 19 okt	7	Joost Mostert	12	Paul v.d.Werve	8	Harrie Boerkamp	6
25	ma 26 okt	9	Paul v.d.Werve	10	Rens Minnema	8	Joost Mostert	7

Blitztoernooien 1^e golf			duur: 24/3 - 5/5: 3 uur 12/5 - 26/5: 2½ uur vanaf 2/6: 2 uur		tempo: 3 min. + 2 sec/zet			
toer- nooi	datum	aantal deel- nemers	1^e plaats		2^e plaats		3^e plaats	
1	di 24 maart	22	Eelco Kuipers	59	Arie Werksma	58	Bernard Bannink	46
2	di 31 maart	19	Rachid Schrik	55	Arie Werksma	48	Bernard Bannink	46
3	di 7 april	21	Arie Werksma	65	Bernard Bannink	64	Maarten van Zetten	55
4	di 14 april	15	Eelco Kuipers	55	Arie Werksma	49	Maarten van Zetten	37
5	di 21 april	13	Robby Kevlishvili	82	Bernard Bannink	68	Willem Broekman	32
6	di 28 april	14	Bernard Bannink	56	Arie Werksma	49	Hielke Kuipers	29
7	di 5 mei	13	Arie Werksma	34	Maarten van Zetten	26	Hielke Kuipers	26
8	di 12 mei	11	Arie Werksma	36	Dylan Achuthan	29	Bernard Bannink	28
9	di 19 mei	10	Arie Werksma	51	Bernard Bannink	38	Arjan Drenthen	24
10	di 26 mei	10	Arie Werksma	42	Bernard Bannink	36	"Streakkiller"	22
11	di 2 juni	7	Bernard Bannink	32	Maurice Hettfleisch	16	Paul v.d.Werve	16
12	di 9 juni	13	Arie Werksma	42	Paul v.d.Werve	26	Bernard Bannink	26
13	di 16 juni	13	Arie Werksma	53	Bernard Bannink	27	Rachid Schrik	20
14	di 23 juni	12	Arie Werksma	31	Rachid Schrik	26	Paul v.d.Werve	17
15	di 7 juli	7	Bernard Bannink	20	Paul v.d.Werve	10	Willem Broekman	8

Blitztoernooien 2^e golf			duur: 2 uur		tempo: 3 min. + 2 sec/zet			
16	di 20 okt	8	Bernard Bannink	27	Sipke de Swart	24	Bert Ouwens	16

Verschillende spelers deden/doen mee onder een schuilnaam/nickname (maar zijn soms aan hun titel te herkennen!; bijvoorbeeld: IM LuckyGraaf → Robby; FM SillyManofwar → Bernard; CM Novocane → Rachid).

Sommigen gebruiken (ongeveer) hun eigen naam, wel zo duidelijk: JoostMos, RensM, PaulvdW, Harrieboe, Hansmin, Maurice95, Ccschoon, PieterH, BertOuwens, JaapvdBerg. Of een korte versie: JanVzn → Jan Veldhuizen, Dthb → Dirk Brinkman. Of een lange: RobdeVriesWoubrugge.

Maar verder o.a.: Boterhoofd → Eelco; Goudkuipje → Hielke; Sweetlake (vertaal dit!) → Willem; Johandepanda → Johan Heskes; Streakkiller → ???; Pappablanca → Jan Blankespoor;

Venepu → Manuel; Bintanganker → Sebastiaan; Nikonda → Nikola Vukadin; John Hippo → John Tan. Wat mij betreft de leukste: Janwillemwinnen!

NB: Bovenstaande toernooi-overzichten nemen de plaats in van de gebruikelijke lijsten met interne standen en externe uitslagen, en volgen daarmee de (niet-)gebeurtenissen: weinig of geen extern, beperkt of geen intern, maar veel online-schaak.

NB2: Omdat ondergetekende als wedstrijdleider extern inmiddels is opgevolgd door Maurice Hettfleisch, zal laatstgenoemde de rubriek 'extern' met ingang van het volgende nummer verzorgen (een onderdeel van zijn takenpakket waarvan hij nog niet op de hoogte was...). - RdV

□

BGM	Robby scoort tweede GM-norm	Rob de Vries
------------	------------------------------------	-------------------------

Het is alweer even geleden (21 september), maar we mogen hier natuurlijk niet voorbijgaan aan de fraaie prestatie van "ons aller Robby", die in het Czech Open 2020 zijn tweede GM-norm binnenhaalde. En hoe! Bekijk onderstaande tabel: 5 maal gewonnen, 4 maal remise, NUL maal verlies! Zijn tegenstanders hadden een gemiddelde rating van 2397 (variërend van 2093 tot 2595), en hij had 4 maal wit en 5 maal zwart. Van zijn opponenten waren er vier GM (uit Tsjechië, Oekraïne, Nederland - Lucas van Foreest - en nogmaals Tsjechië), twee IM (een Tsjech en een Duitser), één FM (uit Bulgarije), één CM (een Pool), en één titelloos (een Duitser). Robby is nu BMG: Bijna-GrootMeester! Nogmaals proficiat!

Czech Open 2020 - groep A (aantal deelnemers: 123)															
IM Robby Kevlishvili (Elo: 2478, pl.nr: #9)															
ronde	dag	datum	aanvang	Robby		tegenstander					Robby				
				bord	kleur	speler	pl.nr	titel	nat.	ELO	score	totaal	%	pos.	TPR
1	ma	21/09	16:15	9	z	Maximilian Heldt	#70	-	Dui	2093	1	1	100	1-51	-
2	di	22/09	16:15	9	w	Tymon Ochedzan	#46	CM	Pol	2214	1	2	100	1-18	-
3	wo	23/09	16:15	7	z	Tomas Kulhanek	#26	IM	Tsj	2332	1	3	100	1-5	3013
4	do	24/09	16:15	3	w	Vojtech Plat	#2	GM	Tsj	2566	½	3½	87,5	2-10	2637
5	vr	25/09	16:15	5	z	Beloslava Krasteva	#29	FM	Bul	2296	1	4½	90,0	1-3	2666
6	za	26/09	09:15	2	w	Petro Golubka	#6	GM	Oek	2488	½	5	83,3	2-4	2605
7			16:15	1	w	Lucas van Foreest	#3	GM	Ned	2531	½	5½	78,6	2-6	2590
8	zo	27/09	16:15	3	z	Roven Vogel	#13	IM	Dui	2456	1	6½	81,3	1-2	2623
9	ma	28/09	09:15	2	z	Jiri Stocek	#1	GM	Tsj	2595	½	7	77,8	2-3	2617

Eindstand na 9 ronden

Rk.	SNo	Naam	Geslacht	FED	Rtg	Vereniging/Plaats	Pts.	TB1	TB2	TB3	K	rtg +/-
1	3	GM Van Foreest Lucas		NED	2531		7,5	50,5	55,0	44,75	10	18,7
2	15	IM Jarmula Lukasz		POL	2444		7,0	49,0	53,0	40,00	10	19,6
3	9	IM Kevlishvili Robby		NED	2478		7,0	48,0	52,5	39,25	10	16,6
4	1	GM Stocek Jiri		CZE	2595	Sk Line	6,5	49,5	54,5	37,00	10	-1,1
5	4	IM Noe Christopher		GER	2519	Sc Eppingen	6,5	49,5	53,5	36,50	10	8,0
6	2	GM Plat Wojtech		CZE	2566	Sk Joly Lysa Nad Labem, Z.S.	6,5	47,0	50,5	34,75	10	-3,5
7	7	GM Petr Martin		CZE	2484	Sk Line	6,5	46,0	50,0	34,00	10	5,4
8	5	IM Mendonca Leon Luke		IND	2490		6,5	45,0	49,5	35,50	10	2,5

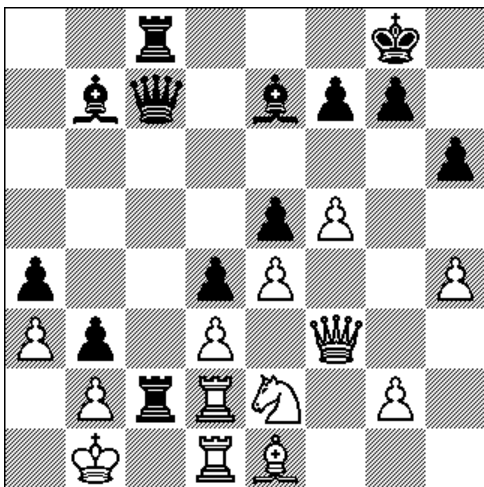
EXTRA 3 maal "kort maar krachtig"

<p>[X] zwart aan zet ●</p>	<p>[Y] wit aan zet ○</p>	<p>[Z] zwart aan zet ●</p>
bron: Hans Ree, NRC		oplossingen: → blz. 29

partijen	Mijn strijd tegen de Pionnen	Hans Meijer
-----------------	-------------------------------------	--------------------

Tijdens het schrijven van mijn column voor oktober 2020, En Passant, Dubbelschaak en Promotie, voor de website van Promotie vroeg ik mij af hoeveel spelers van pionnenclubs ik in de loop der tijd aan het schaakbord als tegenstander trof. Dat bleken vier spelers van drie verschillende clubs te zijn. Die clubs waren De Pion uit Roosendaal, De Zwarte Pion uit Lisse en P.I.O.N. Groesbeek. Hieronder geef ik die vier partijen met licht commentaar van Stockfish 9. Ik maak van de gelegenheid gebruik om enkele kanttekeningen te plaatsen bij de KNSB-competities waar we in die jaren in speelden en bij enkele kritische opmerkingen van teamgenoten jegens mijn persoon.

In 1987 trof ik mijn eerste Pion. Mijn uit België afkomstige tegenstander had een mindere dag.

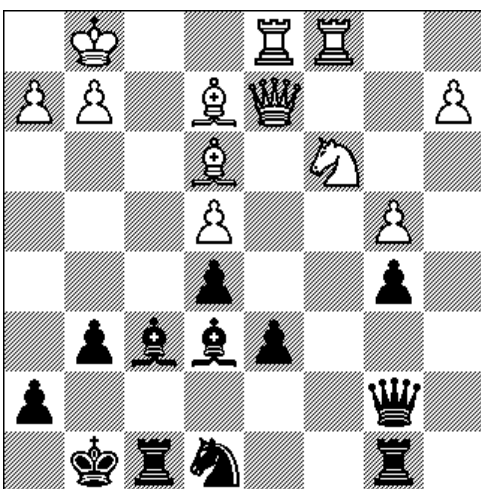

Thierry Penson (2232, De Pion Roosendaal) - J. W. Meijer (2064), Zoetermeer, 9 mei 1987

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Lg5 e6 7.f4 Pbd7 8.Df3 Dc7 9.0-0 b5 10.f5 Stockfish geeft een woeste variant die begint met 10.e5 Lb7 11.Pxe6 fxe6 12.Dh3 dxe5 13.Dxe6+ Le7 14.Lxb5 axb5 15.Pxb5 Dc6. **10...e5** Vanaf deze zet gaat het langzaam maar zeker bergafwaarts met wit. **11.Pb3 Lb7 12.Ld3 b4 13.Pe2 d5 14.Pg3 Le7 15.h4 h6 16.Le3 d4 17.Lf2 a5 18.Lb5 0-0 19.Lxd7 Pxd7 20.Kb1 a4 21.Pc1 Tfc8 22.Td2 Pc5 23.Pd3 Pxd3 24.cxd3 b3 25.a3 Ta6 26.Pe2 Tc6 27.Thd1 Tc2 28.Le1** Zie diagram **28...Lxa3 0-1**

Uitslag: Promotie Zoetermeer – De Pion Roosendaal 5½ – 2½. We speelden in het schaakjaar 1986/87 in de KNSB 3e klasse. Groothoofd uit Dordrecht werd ver voor de rest kampioen en Promotie eindigde op de derde plaats. Naar aanleiding van dit resultaat vroeg Manuel Nepveu zich af of ook de tweede klasse tot de mogelijkheden behoorde. Zijn taxatie was juist maar voordat er sprake was van promotie ploeterden we eerst nog zes jaar in de derde klasse.

Twee jaar later revancheerde een andere Pion zijn clubgenoot. In Roosendaal koos ik de verkeerde verdediging en ging kansloos ten onder tegen de kampioen van Brabant.

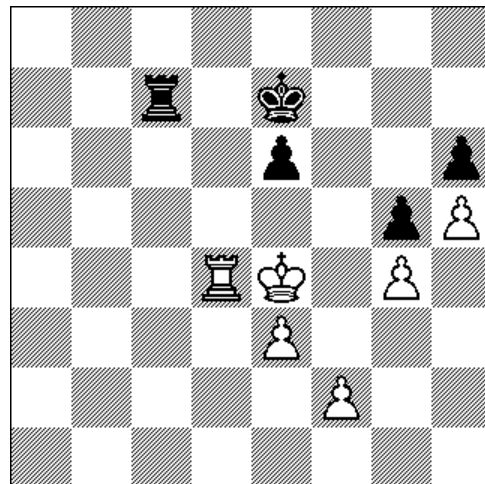
Pim Eerens (2091, De Pion Roosendaal) – J.W. Meijer (2136), Roosendaal, 8 april 1989

1.c4 Pf6 Meestal speel ik Siciliaans in de naahand 2...e5. **2.Pc3 c5 3.Pf3 Pc6 4.d4 cxd4 5.Pxd4 g6 6.e4 d6 7.Le2 Lg7 8.Le3 Ld7 9.0-0 a6 10.Tc1 0-0 11.f3 Tb8 12.Pd5 Pe8** Stockfish stelt ruilen op d5 en d4 voor. **13.Dd2 e6 14.Pc3 f5 15.Tfd1 Df6 16.Pxc6 Lxc6 17.b4 fxe4 18.fxe4 b5 19.cxb5 axb5 20.Lf3 De7 21.Pe2 Ld7 22.Lg5 Lf6 23.Lf4 e5 24.Le3 Le6 25.Pc3 Db7 26.Le2** Zie diagram. **26...Df7** Deze zet verliest. Volgens Stockfish blijft de schade na 26...Dd7 binnen de perken. **27.Lxb5 Pc7 28.Le2 Txb4 29.Pd5 Tb7 30.Pxf6+ Dxf6 31.Dxd6 Pe8 32.Da3 Dh4 33.Da6 1-0** Een partij om snel te vergeten.

Uitslag: De Pion Roosendaal – Promotie Zoetermeer 4 – 4. Ook in het schaakjaar 1988/89 speelden we in de KNSB 3^e klasse. Deze keer was Capelle aan de IJssel de onbetwiste kampioen en eindigde Promotie in diepe benauwenis op de zevende plaats.

Er was dat schaakjaar sprake van een fotofinish in onze KNSB-klasse zoals ik in Van Sas van Gent naar Terneuzen in De Promoot 37.5 uit de doeken deed. Het waren de twee Zeeuwse clubs die Promotie redden. Zo wonnen we in en tegen Terneuzen met 5½ tegen 2½.

Dit had een halfje meer kunnen zijn als Manuel Nepveu in een gewonnen stelling geen remise aangeboden had zoals we in zijn artikel Tragiek in Terneuzen, zie De Promoot 37.2, kunnen lezen. In dit artikel kunt u ook lezen dat hij mij als de grote schuldige van dit remise-aanbod aanwees. Volkomen ten onrechte natuurlijk en ik kan een glimlach niet onderdrukken nu ik weer met deze beschuldiging geconfronteerd wordt. Het was natuurlijk merkwaardig dat Manuel, die wit had in de stelling hiernaast, mij tijdens de partij om advies vroeg maar ik begrijp het wel. De witte positie genoot mijn voorkeur. Ik vreesde echter dat de heer Janse, Manuel's tegenstander, erop zou staan dat de partij afgebroken werd. In dat geval had Manuel een week later moederziel alleen naar het verre Terneuzen af moeten reizen.

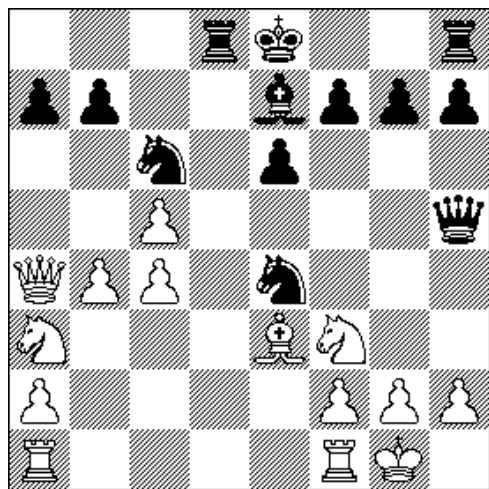

Grootmoedig als ik ben zou ik ongetwijfeld aangeboden hebben om als zijn chauffeur met hem mee te gaan. Ik kende nu immers de weg naar Terneuzen en met Manuel als rijder zouden we hoogstens één keer verkeerd gereden zijn. Manuel remise aan laten bieden was verreweg het beste.

In het clubblad lees ik ook dat we na een sluipdoor-kruipdoor treinrit Roosendaal bereikten. Een treinrit die we voorgoed in verband kunnen brengen met de sluipdoor-kruipdoor partij van Bernard Bannink waarin hij dame en koning weggaf om een winststelling te bereiken om die, na nog enkele vergeefse verliespogingen, remise te maken. Op mijn verzoek stuurde Bernard mij de zetten van deze partij toe.

A. Baart – B. Bannink: Stockfish waarderingen: 26. +6; 32. -6; 34. +3; 37. -6; 38. +15; 42. -4; 71. 0; remise. Deze grillige waarderingen geven aan dat er sprake was van een rit op een gigantische achtbaan. Het was een gekke slechte partij schreef Bernard mij.

Vier jaar vooruit in de tijd trof in mijn volgende Pion als tegenstander. Bij die gelegenheid mochten we de schakers van De Zwarte Pion uit Lisse in Zoetermeer verwelkomen.

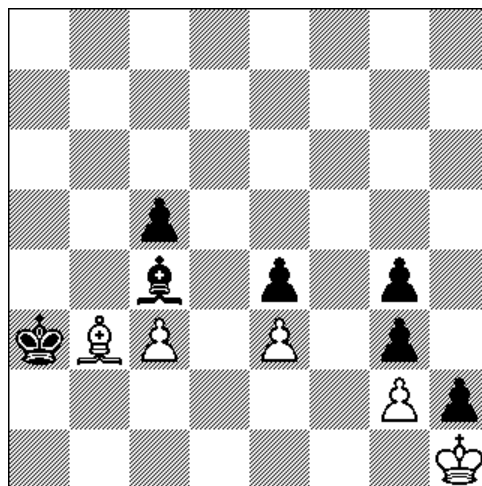

O. van Dijk (2136, De Zwarte Pion Lisse) – J. W. Meijer (2136), Zoetermeer, 11-12-93

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.Lb5+ Ld7 4.Lxd7+ Dxd7 5.0–0 Pc6 6.c3 d5 7.exd5 Dxd5 8.d4 Td8 9.Da4 e6 10.Le3 Pf6 Stockfish: De laatste zet uit het boek. **11.Pa3 Le7 12.dxc5 Pe4 13.c4 Dh5 14.b4** Zie diagram. **14...Lf6** Stockfish: 14...a5. **15.Tad1 Txd1 16.Dxd1 0–0 17.Pb5 Td8 18.Pd6 Le7** Stockfish: 18...Pc3. **19.Lf4 g5** Stockfish: 19...Pxb4. **20.Te1 f5** Stockfish: 20...Pxf2. **21.Lg3 Pxb4 22.Db1 Pxc5 23.Dxb4 Pd3 24.Dc3** Stockfish: Na 24.Dxb7 staat wit gewonnen. Nu verliest wit. **23...Pxe1 25.Dxe1 Lxd6 26.Dxe6+ Df7 27.Dh6 Lf4 28.h4 Td1+ 29.Kh2 Lxg3+ 30.fxg3 Dg6 31.Dxg5 Dg5 32.Pxg5 Ta1 0–1** Een meevaller.

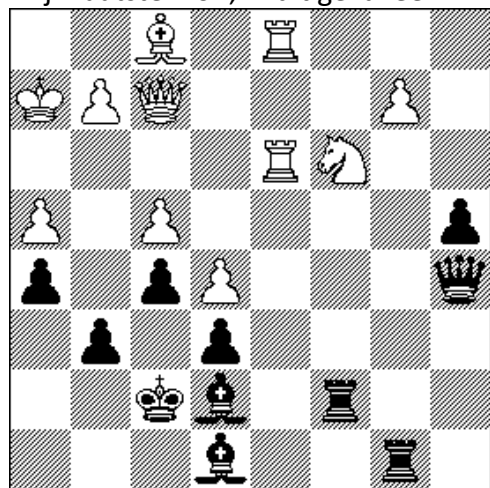
Uitslag: Promotie – De Zwarte Pion Lisse 6-2. We speelden in het schaakjaar 1993/94 in de klasse KNSB 2b. Paul Keres uit Utrecht werd kampioen, een half bordpunt voor ZCS/Saende en anderhalf bordpunt voor Weenink. Promotie legde beslag op de zevende plaats.

In Beverwijk tegen Weenink waren we op 5 februari 1994 getuige van een uniek voorval namelijk Een dolle loper, zie De Promoot 42.6. In de partij Erik Schoehuijs (Weenink) – Willem Broekman (Promotie) verscheen deze dolle loper op het bord. De partij werd afgebroken en Willem moest deze partij op zijn verjaardag op 12 februari in Beverwijk uitspelen. De tussenstand was 3½ tegen 3½. Na afloop van de wedstrijd bogen wij ons met zeven man van het eerste van Promotie bij de Griek in de Dorpsstraat in Zoetermeer over nevenstaande stelling. Het verslag van Broekman: ‘Frits Hoorweg had zo’n onhandig zakschaakspelletje bij zich waarbij de stukken bestaan uit platte stukjes plastic die je in een gleufje op het bewuste veld kan vastzetten. Het was een gedonder van jewelste met zeven paar handen op dat kleine bordje. Het winstplan was volgens de heren zeer eenvoudig. Zwart speelt de loper naar f1 en offert op g2 op het moment dat de pionnen c3 en/of e3 door de zwarte koning geslagen kunnen worden. De vrijpionnen van zwart zijn dan niet meer tegen te houden. Dit plan werd dinsdag op de speelavond nogmaals bevestigd door met name de heer Meijer. Het vervolg van de partij in Beverwijk was 71...Ld3 72. Ld5 Kb2 73.Lc4. Met een schok keerde ik terug in de werkelijkheid. De witte loper kan op de diagonaal f1-a6 verhinderen dat zwart zijn loper naar f1 speelt. Ik moest het vanaf hier zelf oplossen.’

Het zal de aandachtige lezer zijn opgevallen dat ik ook hier volkomen ten onrechte als schuldige aangewezen werd. Willem zou beter moeten weten. De analyses na afloop van onze schaakwedstrijden hebben nooit uitgeblonken in diepgang. Onze analyses hadden veel weg van een bezoek van de spelers van Promotie 1 aan een schaakdoolhof waarin iedereen zijn eigen weg volgde zonder veel aandacht te besteden aan de anderen. Het was dus een geluk bij een ongeluk dat Willem naar Beverwijk moest om deze partij uit te spelen. Nu was hij gewoon na drie zetten klaarwakker en had hij nog een hele middag om het correcte plan te vinden. Mijn vraag aan u is hoe zag dat winstplan er uit? Voor Willem’s weg naar de winst zie de Promoot 42.6. De definitieve uitslag Weenink – Promotie 3½ – 4½. Dit met veel dank aan Willem.

Mijn laatste Pion, in dit geval een P.I.O.N., trof ik in het verre Groesbeek tegen de Duitse grens.

T. Wijnhoven (2113; P.I.O.N Groesbeek) – J. W. Meijer (2142), Groesbeek, 7 januari 1995

1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 a6 6.Le2 e6 7.Le3 Dc7 8.0–0 b5 9.a3 Lb7 10.Ld3 De laatste zet uit het boek. **10...Le7 11.De2 0–0 12.Tae1 Pc6 13.f4 Tfe8 14.Kh1 Lf8 15.Pxc6 Lxc6 16.Ld2 Pd7 17.Tf3** Stockfish: **17...g6 18.h4 f5 19.Te3 Pf6 20.Df1 Pg4 21.Th3 d5 22.e5 Db6 23.Pd1 h5 24.Le3 d4 25.Lg1 Dd8 26.Le2 Tc8 27.a4** Stockfish: **27...c3 27...Le7 28.Lf2 bxa4 29.Lxa6 Tc7 30.c3 Pxf2+** Stockfish: **30...dxc3 31.Pxc3 Dd2. 31.Dxf2 Da8 32.Le2 dxc3 33.Pxc3 Tb8 34.Lf1 Kf7 35.Kh2 Da5 36.Td1 Le8 37.Thd3** Zie diagram. **37...a3 38.b4 Lxb4 39.Dg3 Le7 40.Pe2 a2 41.Ta1 Tb1 42.Tdd1 Txd1 43.Txd1 a1D! 0–1**

Uitslag: De Pion Groesbeek – Promotie 5 – 3. We speelden in het schaakjaar 1994/95 in de klasse KNSB 2b. Kampioen werd Stukkenjagers uit Tilburg en Promotie eindigde op de zevende plaats.

We handhaafden ons op het nippertje, zie Lichte paniek in De Promoot 43.5. Deze paniek hadden Manuel en ik kunnen voorkomen als we in Alkmaar tegen De Lange Rochade geen half wedstrijd punt hadden laten liggen, zie Absurde avonturen in Alkmaar in De Promoot 43.2.

□

partij	Herfstmijmeringen	Bernard Bannink
---------------	--------------------------	------------------------

Ik zat het boek "The complete chess swindler" van GM Smerdon te lezen (aanrader!) toen er herinneringen aan Cappelle-la-Grande naar boven kwamen. Het ging over 'gamesmanship' en er werd een mooi verhaal verteld over een partij tussen Ian Rogers en Dragon Barlov. In een compleet gelijk eindspel weigerde Barlov remise en nam alle tijd totdat hij nog 1½ minuut overhad, Rogers had enorm snel gespeeld en had veel tijd over. Rogers ging nu lang in de denktank, nam een bakkie thee en vervolgens een bakkie koffie en dat deed Barlov ook maar na een half uur voelde hij dat hij eigenlijk moest afwateren. Maar de tijd was te kort. Zo voerde Rogers de druk op. Barlov kon niet weg achter het bord en moest afwateren en wat nu. Inmiddels had Barlov echt spijt van zijn doorspelen. Na 90 minuten deed Rogers een zet en Barlov antwoordde gelijk en ging naar de WC en na terugkomst bood hij gelijk remise aan. Wat Rogers accepteerde.

Dit verhaal deed mij erg denken aan denken aan de belevenissen die Henk Noordhoek en ik hadden in 2006 samen met Willem Broekman.

In de eerste ronde mocht ik tegen de grootmeester Evdokimov met wit en ik had goede hoop op een resultaat. Tot zet 34 deed ik aardig mee maar ik raakte in tijdnood en tegen zet 40 stond ik duidelijk wat minder maar het was niet glad verloren. Omdat ik in de periode voor de 40^e zet in tijdnood zat en ik er een half uur bij kreeg ging ik gauw naar het toilet en op de terugweg kwam ik Jan Willem de Jong tegen die mij het volgende vertelde. Gefeliciteerd je hebt gewonnen. Ik zei 'Wat?'. Ja je tegenstander zat rustig na te denken maar zijn klok liep terug naar nul en dat had ie pas op het laatste moment door en voor dat hij zijn zet kon uitvoeren viel zijn vlag. Ik kwam terug bij het bord waar mijn tegenstander nog zat, maar de klok stond inderdaad op nul. Dus ik wees naar de klok en noteerde het punt en liet hem ondertekenen. Op zich een bizar verhaal.

Bannink, Bernard (2297) - Evdokimov, Alexander A (2498), 22nd Cappelle-la-Grande, 18-2-2006

1.d4 Pf6 2.Lg5 Pe4 3.Lf4 c5 4.f3 Pf6 5.dxc5 Da5+ 6.Pc3 Dxc5 7.e4 d6 8.Dd2 a6 9.0-0-0 Pbd7 10.Le3 Da5 11.Kb1 e6 12.Pd5 Dxd2 13.Pxf6+ Pxf6 14.Txd2 b5 15.c4 Ld7 16.cxb5 axb5 17.Ld3 Le7 18.Pe2 0-0 19.g4 Tfc8 20.Tc2 Txc2 21.Lxc2 Le8 22.Pd4 Ld8 23.Ld3 Lb6 24.Pc2 Lc5 25.a3 Kf8 26.Te1 h6 27.Lf4 g5 28.Ld2 Tb8 29.Pb4 Pd7 30.Pa6 Tb6 31.Pxc5 Pxc5 32.Lc2 e5 33.Td1 Ke7 34.b4 Pe6 35.Lb3 Ta6 36.Lxe6 Kxe6 37.Kb2 Tc6 38.Tc1 d5 39.exd5+ Kxd5 40.Lc3 **1-0**

1 of 2 dagen later mocht Henk Noordhoek tegen een sterke Fransman van hoog in de 2300. Ook hij kwam moeilijk te staan en kwam in tijdnood. Maar na mijn ervaring ging ook hij na zijn 40^e zet met wit naar de WC en ook hij won op tijd. Zo kan je door niet achter het bord te zitten de spanning van de klok weghalen en je tegenstander verliest op tijd. Valt dit onder gamesmanship?

Ik hoop volgend jaar weer eens een schaaktoernooi in de vreemde te mogen spelen want dat mis ik wel.

□

<i>varia</i>	Cappelle-la-Grande 2006, ronde 2	Henk Noordhoek
--------------	---	-----------------------

De geschiedenis herhaalt zich

In Februari 2006 speelden Bernard Bannink, Willem Broekman en ik in het sterk bezette Cappelle-la-Grande Open. Bernard won in de eerste ronde door een onnodige tijdsoverschrijding van de zwartspeler, 'een bizar verhaal', volgens Bernard. De avond na de 2^e ronde deed ik verslag van mijn partij. Gezien de belevenissen van Bernard in ronde 1 dachten Bernard en Willem dat ik hun iets op de mouw probeerde te spelden, ze geloofden niets van mijn verhaal! Maar inmiddels blijkt Bernard overtuigd...

Die tweede ronde speelde ik met wit tegen Yannick Berthelot (2306). Dat begon niet echt goed. Na een mislukte opening stond ik in het middenspel beroerd. Bovendien was ik al snel in tijdnood. Mijn tegenstander wikkeld af naar een veelbelovend paard-loper eindspel waar hij een actieve looper en een verre kandidaat-vrijpion had. Dat eindspel bleek echter niet gewonnen en ondanks de tijdnood wist ik het eindspel binnen de remisemarge te houden. Met mijn veertigste zet haalde ik de tijdcontrole en kon ik eindelijk even weg voor een sanitaire stop. Berthelot had toen nog een paar minuten, in een rustige stelling. Bij terugkomst was tot mijn verbazing de partij beëindigd, de wedstrijdleader had geconstateerd dat mijn tegenstander de bedenktijd had overschreden.

Het was overigens een van de eerste toernooien waarin met 30 seconden increment werd gespeeld. De zettenteller van de DGT-klok werd destijds nog gebruikt, na de veertigste zet van wit gaf de klok aan dat wit de tijdcontrole had gehaald. Mogelijk dacht mijn tegenstander dat ook hij de tijdcontrole had gehaald.

Aanbeveling: 'The Complete Chess Swindler' door David Smerdon

Bernard heeft mij in het voorjaar al het boek van David Smerdon 'The Complete Chess Swindler' aanbevolen. Het behandelt de psychologische valkuilen van een gewonnen stelling en hoe daar in slechte stelling gebruik van te maken is. De behandelde stof is zowel leerzaam als amusant. Ook ik kan het boek van harte aanbevelen, vooral bij Manuel. Het boek is te koop bij debestezet.nl.

□

<i>partij</i>	Lichtpuntjes	Manuel Nepveu
----------------------	---------------------	----------------------

In deze figuurlijk donkere schaakdagen kun je kleine geluuksmomentjes wel gebruiken. Wat mij betreft zijn die er ook wel, bijvoorbeeld wanneer ik weer eens in een lekkere discussie met ons Boliviaanse clublid verzeild raak, maar die discussies gaan nooit over schaken. Het is leuk om je te buigen over het probleem van de lengteverdeling van de stukjes van een stok die ontstaan na een crash waarbij de stok op k plaatsen wordt gebroken. Het is leuk om de schrijfsels van iemand van commentaar te voorzien als dat gevraagd wordt, of wanneer je iemand van dienst kunt zijn die hunkert naar informatie over de konijnengetallen van de heer Fibonacci. Allemaal leuk, *maar het is geen schaken!*

Als je dan weer eens ondergedompeld wil worden in een mooi schaakmomentje, dan pak je Fritz, opent de database en kijkt of er iets te genieten valt. Je kunt daarvoor zelfs de database met je eigen schaakprestaties gebruiken, ook zonder GM te zijn. Welaan dan, de nu volgende partij speelde ik in het HSG Open, jaargang 2007. Pauline van Nies deed daar mee aan het NK dames; ik had dus clubgezelschap op hoog niveau.

Is de partij bijzonder? Moet de wereld hem gezien hebben? U kunt het antwoord wel raden. Wat mij dan toch zo aangenaam treft is dat de partij op een bepaald moment begint te lijken op een wekker waarvan de veer gesprongen is: hij loopt vanzelf af.

MN – F. van Dorp, HSG Open, 23/6/07, *Catalaans*

1. d4 d5, 2. c4 e6, 3. Pf3 Pf6, 4. g3 Le7, 5. Lg2 0-0, 6. 0-0 dxc4, 7. Pe5 c5, 8. dxc5 Dc7, 9. Pxc4 Dxc5, 10. Db3

Weer eens een Catalaantje met zo'n oogverblindend mooie looper op g2. De Catalaan is esthetisch geheel verantwoord. Hij wordt tot de halfgesloten spelen gerekend, maar qua karakter heeft hij meer weg van een Damegambiet omdat Zwart ... d5 heeft gespeeld. De tiende zet van Wit is een van de mogelijkheden, naast b3, Pbd2 en zelfs P1a3.

10. ... Pc6, 11. Le3 Db4, 12. Pc3 Ld7, 13. Dxb4 Lxb4, 14. Tac1 Tfd8 (zie diagram 1)

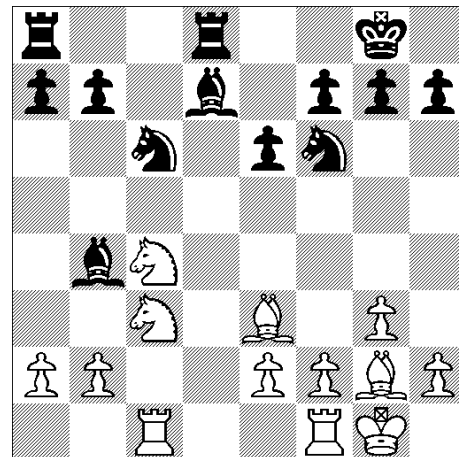

diagram 1

15. Lg5?!

De laatste zet van Wit verdient ?! omdat Zwart nu met 15 ... Pd4!? de stand, die licht voordelig voor Wit is, in evenwicht had kunnen brengen volgens mijn elektronische hulpje (eigenlijk slaafje, of mag je dat tegenwoordig ook al niet meer zeggen?)

15. ... Le7, 16. Lf4 h6, 17. h4 Pe8, 18. Tfd1 g5, 19. hxg5 hxg5, 20. Le3 Pc7

Kennelijk wilde Zwart mijn looper weg hebben van de f4-b8 diagonaal om op c7 te gaan bivakkeren met het f-paard. Maar dan breekt er typisch Catalaans geweld los...

21. Pd6 Tab8 (zie diagram 2)

22. Pxb7! Txb7, 23. Txd7 Txd7, 24. Lxc6 Pd5, 25. Pxd5 exd5, 26. Lxd7 Txd7

Had Zwart op zet 21 niet beter ... Lc8 gespeeld? Volgens Fritzje was dat inderdaad een tikkeltje beter geweest, maar ook dan is de situatie duidelijk boven +1. U weet wat ik bedoel. De veer van de wekker is inmiddels gesprongen en de rest gaat vanzelf.

27. Ld4 a6, 28. Tc8+ Td8, 29. Tc7 Lb4, 30. Lf6 Te8, 31. e3 g4, 32. Td7 Te6, 33. Ld4 Td6, 34. Tb7 La5, 35. b4 Ld8, 36. Lc5 (zie diagram 3)

1-0. Zwart verliest materiaal.

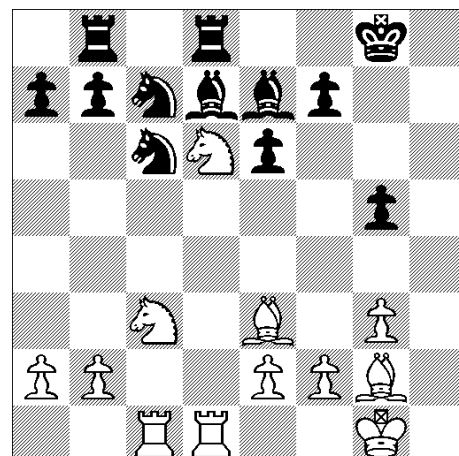

diagram 2

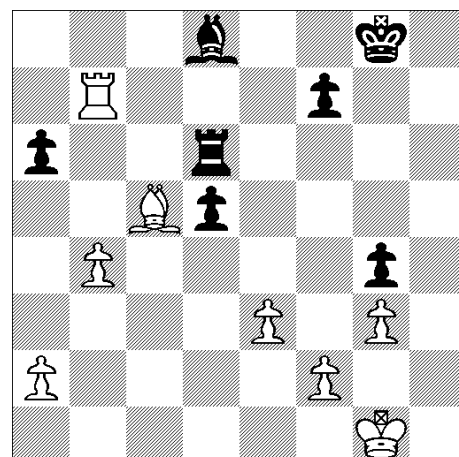

diagram 3

Waarom beleef ik vreugde aan deze partij? Omdat ie zo glashelder is. Niks geen moeilijk gedoe, geen diepe positionele overwegingen. Simpel, dat is ie en dat past wonderwel bij een simpele houtjesschuiver als ik...

□

<i>varia</i>	Het Jaar van de Lange Mensen	John Tan
--------------	-------------------------------------	---------------------

Heel lang geleden woonde ik op Scheveningen en speelde ik bij de Scheveningse Schaakvereniging Belgisch Park. Ergens in de jaren 80 scoorde ik 5 uit 6 aan een hoog bord in de Promotieklasse. Aan iedereen die het horen wilde (en ook aan iedereen die het niet horen wilde) schiepte ik op over deze prestatie. Zoiets ga je aan de grote klok hangen. Zoals gezegd, het was heel lang geleden. De tijden zijn veranderd. Wijsheid komt met de jaren, zeggen ze, maar ik ben niet beter gaan schaken. Integendeel, afgelopen seizoen scoorde ik een halfje uit vier aan bord drie in de eerste klasse. Niemand die het weet, want zoiets ga je natuurlijk niet aan de grote klok hangen.

Anderen deden het beter. In het seizoen 2018-2019 had Promotie 1 een geweldenaar. Dat Promotie lang meedeed om de begeerde promotieplaats was aan Ben Ahlers te danken. Vlak voor het einde van de competitie had hij 6½ uit 7 gescoord! Helaas verzuimde de teamleiding om hem daarna aan bord 9 op te stellen (mea culpa duizend maal). Soms moet je mensen tegen zichzelf beschermen. Uit de laatste twee ronden werd een schamel halfje gescoord. Ben was in deze heel bescheiden. Slechts weinigen waren op de hoogte van deze geweldige prestatie.

Ook in het seizoen 2019-2020 had Promotie 1 een geweldenaar. Dat Promotie lang meedeed om de begeerde promotieplaats was aan Jan Willem Duijzer te danken. Toen de competitie abrupt werd beëindigd had hij 6 uit 6 gescoord! Wij zullen nooit weten of er een 9 uit 9 in het vat zat. Persoonlijk geef ik Jan Willem het voordeel van de twijfel. Ook Jan Willem was in deze heel bescheiden. Slechts weinigen waren op de hoogte van deze geweldige prestatie. Zou hij het thuis aan zijn Bellefleur hebben verteld?

Een opvallend dingetje: Ben en Jan Willem zijn van die heeele laaange schakers. Een mogelijke verklaring is dat signalen uit de hersenen een langere weg moeten afleggen naar de vingers die de zetten moeten uitvoeren. Dit kost meer tijd dan bij korte mensen. Net genoeg tijd om bij het tijdig ontdekken van een denkfout de vingers tegen te houden. De zet is dan nog niet uitgevoerd en de fout nog niet begaan. Bij korte mensen is het leed al geschied en kunnen de stukken in de doos.

Een ander opvallend dingetje is dat Ben en Jan Willem van die bescheiden mensen zijn. 1 uit 1 overkomt zelfs mij weleens, 2 uit 2 kan gebeuren, 3 uit 3 (waar is de verslaggever?), 4 uit 4 (is er nog ruimte in het Streekblad?), 5 uit 5 (op een schild de zaal uit! zoals Abraracourcix) en 6 uit 6 kan eigenlijk niet op dit niveau. Zelfs na deze monsterscores liepen de heren na hun partijen stilletjes en in alle bescheidenheid de zaal uit. Geen sprake van naast maat 48 lopen of met tromgeroffel op de borst slaan. Geen applaus van de aanwezigen. Bijna niemand die van deze uitzonderlijke prestatie op de hoogte is. Bijna niemand? Eén klein mannetje heeft het opgemerkt en gaat een einde maken aan de oorverdovende stilte. Bij deze.

Promotie gaat op deze voet verder! Wij mogen wij dit seizoen veel verwachten van één van onze lange mensen. De vraag is alleen: wie gaat het worden? Hoewel Bernard tot de langeren behoort verwacht ik een betere score van Bram Albertus... of Paul van der Werve... of Rens Minnema... of Erwin Guijt. We gaan het zien! Het wordt Het Jaar van de Lange Mensen!

□

Noot van Henk Alberts: John, ik begrijp ineens waarom mensen op latere leeftijd zwakker gaan schaken: ze krimpen!

Yochanan Afek (foto: Alina l'Ami)

De race tussen een zwart en een wit 'schaap'

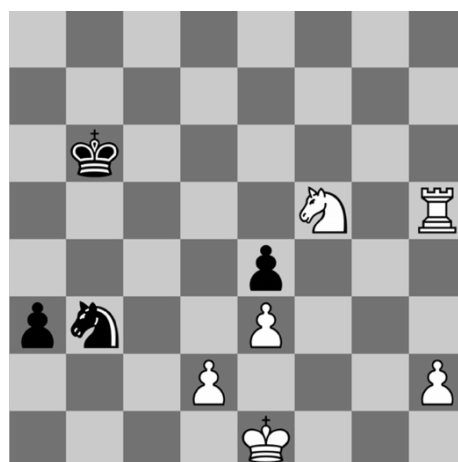
Schaakvereniging En Passant Texel viert dit jaar haar 60-jarig jubileum. Reden voor de vereniging, waar ik lid van ben, om een speciale Texel-studie te laten componeren. Een studie die vast ook leuk is voor de Promotie-leden.

'Maakt u de studie niet te moeilijk?', vroeg ik Yochanan Afek. Afek is schaakgrootmeester op het gebied van de compositie van schaakstudies. Schaakstudies zijn speciale schaakpuzzels: niet alleen mooi om op te lossen, maar vaak ook erg moeilijk. Vandaar mijn vraag. Een Texel-studie die voor de gewone Texelse schaker niet op te lossen is: dat leek geen goed idee.

Afek (68) bezocht Texel voor het eerst in 2019, om mee te doen aan het toernooi *Mat op 't Wad*. De Israëlisch-Nederlandse Amsterdammer was tot dan in Noord-Holland nooit verder gekomen dan Wijk aan Zee, om het beroemde Tata Steel Chess te spelen en te bezoeken. Voorafgaand aan het toernooi op Texel reed ik hem even rond over het eiland en ik merkte dat hij zijn ogen uitkeek. Tijd om het strand te bezoeken was er niet, maar het landschap met de vele schapen vond hij prachtig en juist dat moet hem hebben geïnspireerd om de Texel-studie te componeren. Een studie waarin schapen, in de vorm van pionnen, een bijzondere rol spelen.

Ik vroeg hem om in de studie ook iets te doen met *en passant*, de regel waarnaar de schaakvereniging op Texel is genoemd. Afek beloofde om dat te doen. De lezer mag er dus vanuit gaan dat ergens in de oplossing *en passant* een rol speelt. Ik verklap daarnaast dat een belangrijk thema van de studie de strijd tussen de witte h-pion en de zwarte a-pion is, het witte en het zwarte 'schaap'. Kan wit de zwarte a-pion afstoppen? En kan hij dan ook nog zijn eigen h-pion naar de overkant brengen?

Hiernaast de Texel-studie van Afek: *wit speelt en wint*. De oplossing vindt u elders in deze Promoot. → Zie blz. 27

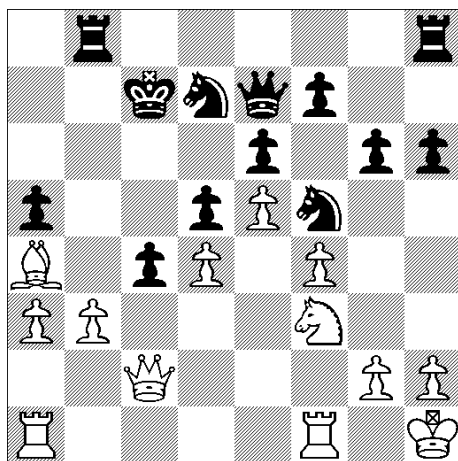

□

[deel 1: ("Toen") is verschenen in de Promoot van december 2016 (!)]

Alweer enkele seizoenen geleden kondigde ik enthousiast deel 2 aan over het "nu". Ondanks de niet aflatende herinneringen aan deze belofte door ons aller hoofdredacteur, heeft het even geduurd. Een tijd lang speelde ik vrijwel alleen extern en dat had nou niet bepaald een positief effect op mijn resultaten ... en dat weer niet op mijn motivatie om schaakstukken te schrijven. Dus leve de interne! Sinds ik daaraan weer mee ben gaan doen, zijn de resultaten weer wat beter. Het vanwege corona noodgedwongen thuiswerken biedt bovendien wat meer gaatjes in de dagelijkse agenda. Dus onder het motto "beter laat dan nooit" hieronder enkele fragmenten "voor de galerij". Inclusief een paar flagrante missers, want die hebben hun eigen macabere schoonheid!

PvdW – Ernst Gevers (LSG 4), KNSB 3D, februari 2019

stelling na 26. ... Db4-e7

Zwart had in de Steinitz-variant van het Frans de korte rokade niet aangedurfd, waarna hij met zijn koning naar de damevleugel werd gedwongen. Zwart dreigt nu weliswaar Pe3, maar wit pakt door met een dameoffer:

27. bxc4! Pe3, 28. cxd5+! Pxc2, 29. d6+ Kb7,

30. Tab1+ Pb6, 31. dxe7 Pxa3, 32. Tb3 Pac4,

33. Tc1! en zwart gaf op. Na Ka7 volgt:

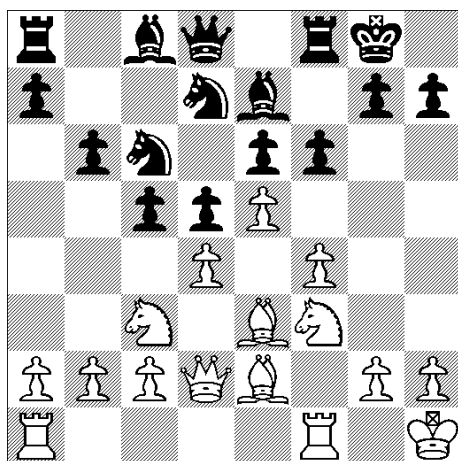
34. Txc4 Pxa4 (anders e8D), 35. Txb8 Txb8,

36. Txa4 en nu (*small detail!*) is Tb1+ géén mat

vanwege Pg1!

Het is overigens opvallend hoe vaak ik als getrouw e4-speler het Frans tegen me krijg, het is op clubniveau bepaald niet alleen de lievelingsopening van Manuel Nepveu!

PvdW – Herman van Halderen, KNSB 3E, februari 2020

stelling na 10. ... f7-f6

Opnieuw dat Steinitz-systeem, maar nu met b6.

Zwarts bedoeling daarvan is om na slaan op c5 met de b-pion terug te kunnen slaan, zodat wit veld d4 niet krijgt voor zijn stukken. Maar dat gaat niet altijd op, kijk maar!

11. dxc5! bxc5? (hier moet toch echt Pxc5 of Lxc5, met slechts licht voordeel voor wit)

12. Pxd5! fxe5, 13. fxe5 Pxe5, 14. Pxe7+ Dxe7, 15.

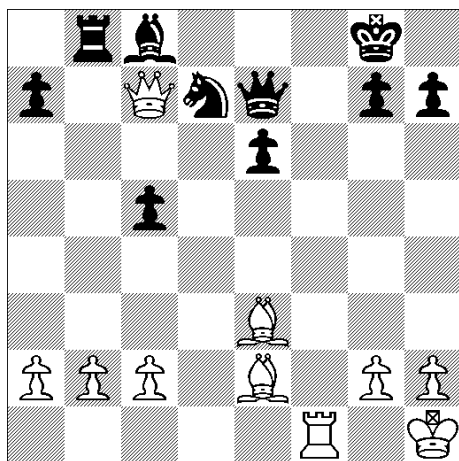
Pxe5 Pxe5, 16. Txf8+ Dxf8, 17. Tf1 De7,

18. Da5! Pd7, 19. Dc7! Tb8 en hoewel het materieel

nog steeds gelijk is, staat zwart helemaal vast. Veel

wint nu, maar de volgende zet vond ik het meest

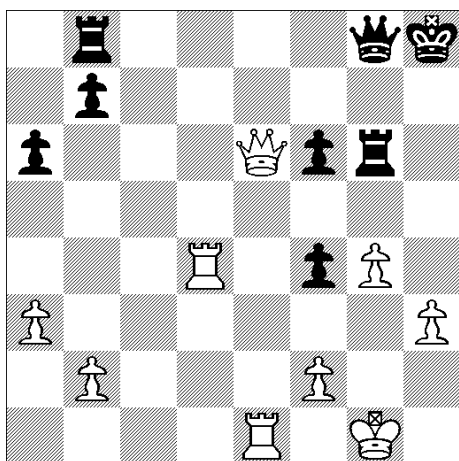
elegant:

20. **b4!** De8, 21. **Lxc5 Tb7**, 22. **Dc6 Dd8** (om het paard te ontpennen), 23. **Dxe6+ Kh8**, 24. **Dd6 h6**, 25. **Ld4 Dg8**, **Dxh6+ 1-0**

Die bij mij nogal onuitroeibare neiging om in gewonnen stellingen te zoeken naar “de meest elegante zet” heeft me overigens al vele punten gekost, zoals hier:

PvdW – Kasper Bleeker, KNSB 3D, november 2018

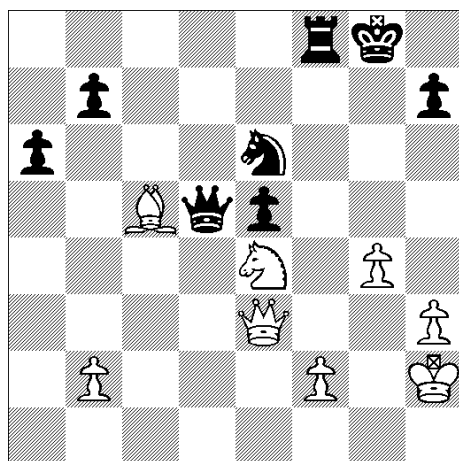

stelling na 31. g2-g4

Het pittoreske **31. g2-g4!** was inderdaad de winnende zet, want na fxg3 e.p. zijn beide pionnen op de vierde rij weg, en wint Th4+ Kg7, De7+ Df7, Th7+. **31. ... Dh7** en nu was ik 32. Kh2 van plan, dat inderdaad probleemloos wint na 32. ...Th6, 33. De8+! Txe8, 34. Txe8+ Kg7, 35. Te7+. Toen zag ik ineens de “elegante” torenswitch via d5 naar de h-lijn, hetgeen me een passend vervolg leek op het motief van g2-g4. **32. Td5? Dxh3** en nu a tempo **33. Th5+ ???** (g5 was nog gelijk spel) en 1/100 seconde nadat ik de toren losliet zag ik wat ik had gedaan. **33. ... Dxh5** want wits g4-pion staat natuurlijk gepend. Nog steeds is op de Gondelkade het gat in de vloer te vinden waar ik toen doorheen ben gezakt

De psychologie van de blunder vers van de pers een voorbeeld uit onze interne, op de laatste dinsdag voor de nieuwe lockdown:

Sipke de Swart – PvdW, interne, 13 oktober 2020

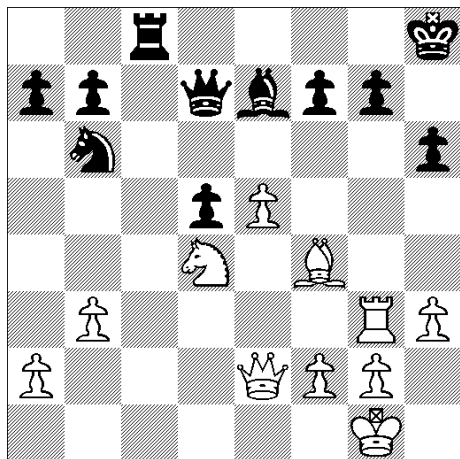

stelling na 41. Pd6-e4

Na het simpele 41. ... Pxc5, 42. Pxc5 Dd4 (of Tf3) kan wit opgeven, het is geen eeuwig schaak na Dg5+ Kh8, Pd3 Dxd3, Dxe5+. Maar ik zag nog iets “eleganter”:
41. ... Tf4?? en dan f3 Txe4! Tevreden leunde ik geheel coronaproof achterover, dromend van een welverdiend punt, om vervolgens na **42. Dxf4!** ruw te ontwaken, zo ruw zelfs dat ik **42. ... exf4??** speelde (na Pxf4, Pf6+ Kf7, Pxd5 Pxd5 is het nog gelijk) en een verloren eindspel overhield, dat Sipke bekwaam tot winst voerde.

Hoe voorkom je nu zoiets? Voor alles: pas op voor het euforische gevoel dat je gaat winnen! Juist dan moet je extra geconcentreerd zijn en de tijd nemen. Als 60-plusser stel ik me natuurlijk ook wel eens de vraag of het een leeftijds kwestie is. Maar het gaat gelukkig nog vaak genoeg wel goed, zoals vorig jaar tegen Henk.

PvdW – Henk Noordhoek, interne, september 2019

stelling na 23. ... Kg8-h8

Partijen met Henk zijn altijd weer boeiende discussies over “zijn” Aljechin. Gaandeweg heb ik gemerkt dat de Bajonet (onmiddellijk 3. c4 en 4. c5) me goed ligt en hem wat minder. Maar inmiddels zal hij daar ongetwijfeld ook wel weer een antidotum tegen hebben gevonden. In deze partij had Henk na een eerder b3 zijn paard van c4 teruggespeeld naar b6 i.p.v. a5, waardoor hij nu wits paard op d4 niet kan aanvallen met Pc6. Dat is doorslaggevend, duidelijk is dat wit hier gewonnen moet staan. Ik herinner me dat ik mezelf hier vermanend toesprak: “nu niet verpesten Paulus, en rustig de tijd nemen”.

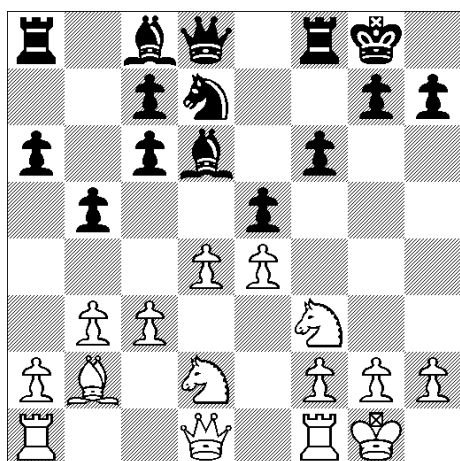
Misschien is dat wel wat “vorm” betekent: het in staat zijn jezelf op het juiste moment zo toe te spreken. Maar dat geldt wellicht alleen voor ongeduldige types als “Paulus”.

24. e6! fxe6, 25. Lxh6! (want nu komt op 25. ... gxh6: 26. De5+!) **Lf6, 26. Pxe6!** (want nu komt op 26. ... gxh6: 27. Tg6! Dh7, 28. Dh5 Lg7, 29. Pxd7 Dxd7, 30. Txd6+!) **Df7** (om de dame van h5 weg te houden), **27. Lxg7+ Lxg7, 28. Txg7 Df5, 29. Tg5 Df7, 30 De5+ 1-0**

Het markeerde de start van een best succesvol seizoen 2019-2020, waarin we met het eerste kampioens kans kregen en ik ook mijn rating eindelijk weer wat kon opvijzelen. Intern stond ik medio maart 2020 zowaar op de tweede plaats, achter de ongenaakbare Bernard Bannink. En toen was er zomaar ineens een virus ... en verbleekte het mooie seizoen tot een spookseizoen. Al speelde ik wel één van de betere partijen uit mijn bescheiden schaakleven, tegen onze regerende clubkampioen.

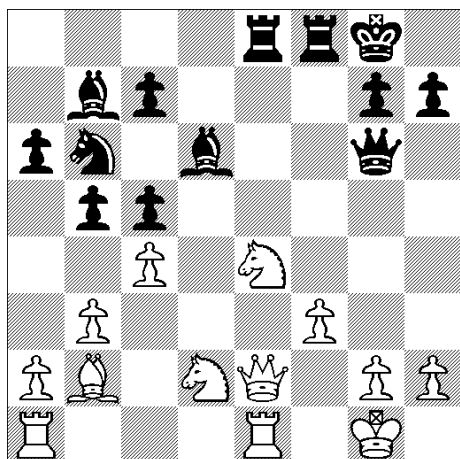
Arie Werksma – PvdW, interne, januari 2020

Leve het Spaans! **1. e4 e5, 2. Pf3 Pc6, 3. Lb5 a6, 4. La4 Pf6, 5. Lxc6 dxc6, 6. d3 Pd7, 7. Pbd2 Lc5, 8. 0-0 0-0, 9. b3 f6, 10. Lb2 b5, 11. c3 Ld6, 12. d4**

Typerend voor de stijl van Arie: gezonde zetten doen, zwaktes vermijden en dan het langere termijnvoordeel van de betere pionnenstructuur ten gelde maken. Eerst wilde ik hier c5 spelen, maar dan schuift de stelling dicht. Dus zocht ik naar iets met meer dynamiek en open lijnen voor mijn looperpaar, ook om Arie uit zijn comfortzone te halen.

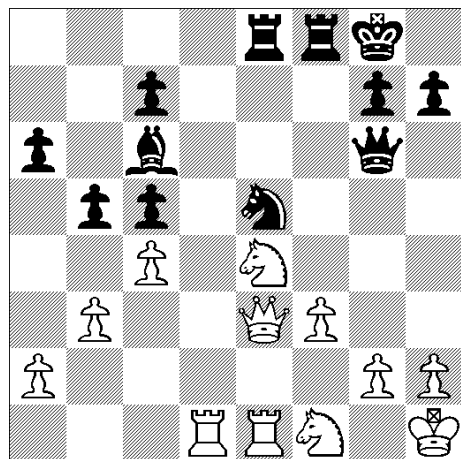
12. ... f5!?, 13. c4 exd4, 14. Lxd4 c5, 15. Lb2 fxe4, 16. Pxe4 Pb6, 17. Pfd2 een logische zet, want dekt c4 en verhindert de penning met Lg4, maar ook wat passief. Stockfish geeft de manoeuvre Dc2 en Dc3 als sterkste. Arie kiest hier en in het vervolg voor het ondersteunen van het sterke paard op e4, maar dat fort blijkt uiteindelijk toch opgeblazen te kunnen worden. 17. ... De8!? Stockfish heeft een lichte voorkeur voor Lf5, maar op g6 doet de dame straks zowel verdedigend als aanvallend goede zaken. 18. De2 (consequent ... veiliger is echter Pxd6, al is zwart dan van zijn dubbelpion af) Dg6, 19. Tfe1 Lb7, 20. f3 Tae8!!?

Een interessant moment! Stockfish geeft hier Tfe8, ongetwijfeld om te verhinderen dat wit op b5 een pion wint. Maar dat gaat tegen alles in wat mijn schaakhart me ingeeft: waarom die prachtige toren van de f-lijn afhalen? Mijn idee was om na 21. cxb5 niet terug te slaan maar Pd5! te spelen, waarna al zwarts stukken in de aanval zijn. En ach, zo'n pionnetje ... Volgens Stockfish is nu 22. a4 het sterkste voor wit en houdt zwart onvoldoende compensatie na iets als 22. ... axb5, 23. axb5 Te6, 24. Dc4 Tfe8, 25. Df1 Lf4, 25. Df2 Lxd2, 26. Pxd2 Txe1+, 27. Txe1 Pf4, 28. Dg3 Dxc3, 29. hxg3 Pd3, 30. Tb1 maar zelfs dat is nog lang niet gewonnen voor wit.

Hoe dan ook: gelukkig ben ik (evenals Arie) geen machine, anders was de straks komende best wel aardige combinatie niet op het bord gekomen... Arie vertrouwde de pionwinst kennelijk ook niet, want hij speelde:

21. Tad1 Lc6! (over deze zet was ik achteraf eigenlijk het meest tevreden, omdat de "ongeduldige Paulus" zich hier wist te beheersen) 22. Dd3 Lf4, 23. Pf1 Pd7, 24. Kh1 Le5, 25. Lxe5? (overziet wat komen gaat, beter was slaan op b5 en daarna Lc3, al houdt zwart ook dan voordeel) Pxe5, 26. De3 (op De2 of Dc3 komt iets soortgelijks)

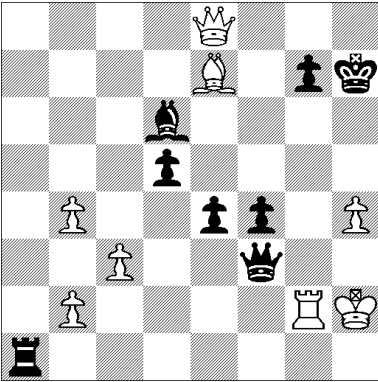
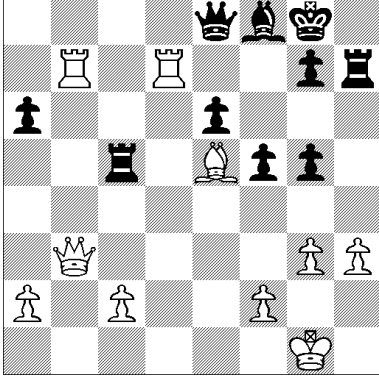
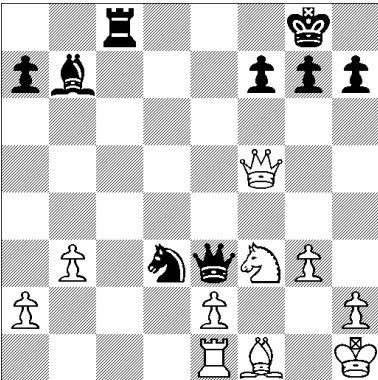
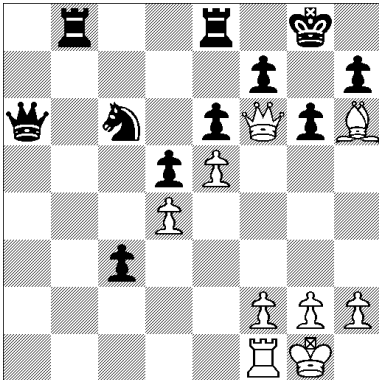
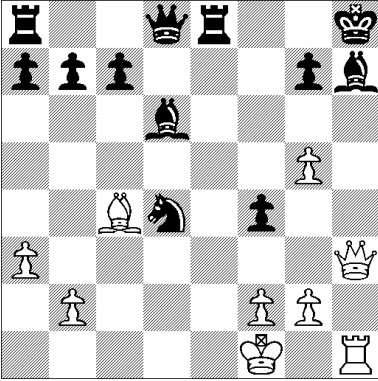
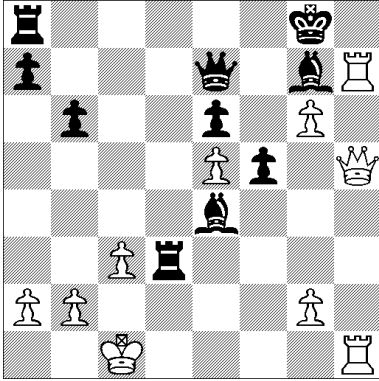
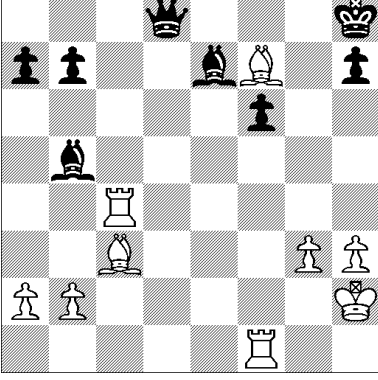
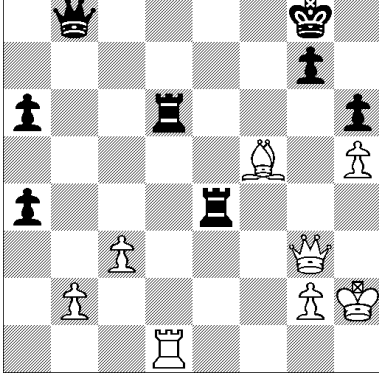
26. ... Pxf3!, 27. gxf3 Txe4! en nu volgt op 28. fxe4: Lxe4+!, 29. Dxe4 Txf1+!, 30. Txf1 Dxe4+, 31. Kg1 Dg4+, 32. Kf2 bxc4, 33. bxc4 Dxc4 met gewonnen eindspel (-2,9 volgens Stockfish).

Arie probeerde nog 28. Dxe4 Lxe4, 29. fxe4 maar dat was niet moeilijk meer. 28 ... h5!, 30. Td2 h4, 31. Tde2 Tf4, 32. Pd2 h3, 33. Pf1 Txe4 0-1

Twee stukoffers en twee kwaliteitsoffers in vier achtereenvolgende zetten: het soort overwinningen dat je weer verzoent met het onbarmhartige schakersbestaan.

□

opgaven	Wit/zwart speelt en wint	redactie
---------	--------------------------	----------

	<p><u>stelling 1</u></p> <p>zwart aan zet</p> <p>●</p>	 <p><u>stelling 2</u></p> <p>wit aan zet</p> <p>○</p>
	<p><u>stelling 3</u></p> <p>wit aan zet</p> <p>○</p>	 <p><u>stelling 4</u></p> <p>zwart aan zet</p> <p>●</p>
	<p><u>stelling 5</u></p> <p>zwart aan zet</p> <p>●</p>	 <p><u>stelling 6</u></p> <p>zwart aan zet</p> <p>●</p>
	<p><u>stelling 7</u></p> <p>wit aan zet</p> <p>○</p>	 <p><u>stelling 8</u></p> <p>zwart aan zet</p> <p>●</p>

[bron: Hans Ree, NRC]

oplossingen: → blz. 29

<i>varia</i>	FIDE-schaakverzamelingetje? Pluriaal?	Henk Alberts
--------------	--	-------------------------

Een beetje per toeval vond ik op internet een artikel van de in 2016 overleden Jules Welling. Het betreft een in 1997 in het tijdschrift 'Onze Taal' verschenen artikel. Een deel van dat artikel herhaal ik hier.

taalcuriosa : pluralen **door Jules Welling**

De term pluralen heb ik bedacht voor een curieuze categorie woorden: woorden met minimaal tien verschillende medeklinkerletters. Dat criterium heb ik tamelijk arbitrair vastgesteld: er moest ergens een grens getrokken worden.

Het Nederlandse alfabet kent 26 letters, waaronder vijf voor klinkers: de a, e, i, o en u. Eén letter vormt een twijfelgeval, de y. In een woord als lyceum is de Griekse y duidelijk een klinker, maar in een naam als Hans Kraay is het niet duidelijk of we te maken hebben met een klinker i of een medeklinker j. De y krijgt bij mij het voordeel van de twijfel: als er sprake is van de j-uitspraak, tel ik hem als medeklinker. In goede pluralen komen de verschillende medeklinkers slechts één keer voor. Een woord als 'schaakverzameling' is een echt pluriaal, met elf verschillende medeklinkerletters. Dat is bovendien meer dan de helft van de beschikbare letters, want er zijn er in het alfabet simpelweg niet meer dan 21, waarbij ik die rare y dus meetel.

Kunnen er nog meer letters in een pluriaal? Een dankbaar hulpmiddeltje is het verkleinwoord. We maken van schaakverzameling een schaakverzamelingetje, en dat levert twee extra letters op. Nu hebben we al dertien medeklinkers te pakken in één woord, zonder er ook maar één dubbel gebruikt te hebben. Dat gaat de goede kant op. Met het meervoud schaakverzamelingetjes winnen we niets, want de s hebben we al gebruikt, maar het is een goede truc om in het achterhoofd te houden bij nieuwe pogingen. Met enige goede wil kunnen we de schaakverzameling laten toebehoren aan de Wereldschaakbond, de FIDE, en er FIDE-schaakverzamelingetje van maken: dan zitten we op vijftien verschillende medeklinkerletters.

Dit curiosum vraagt om nadere uitwerking. In het gegeven voorbeeld zijn er nog steeds zes medeklinkers ongebruikt. Dat kan naar ik vermoed beter, en vanzelfsprekend daag ik de lezers daartoe uit.

En hoe vond ik dit artikel nu zo ineens? Wel: tijdens de eerste coronagolf ontstond er onder de bezielende leiding van Rens Minnema op het LiChess platform voor de Promotieleden een serie van online snelschaak- en rapidtoernooien. Of zoals Rens het zelf uitdrukte: "Zolang

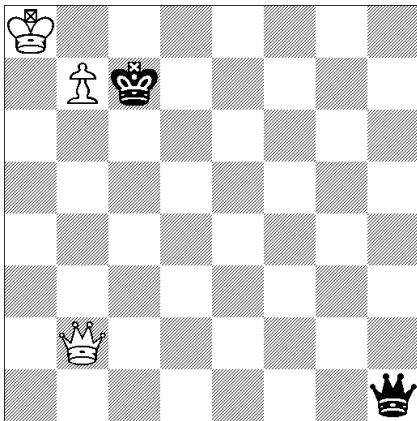
Corona over-the-board schaak onmogelijk maakt, is dit de wekelijks terugkerende nieuwe schaakverslaving voor Promotieleden." En dit met sterren als [SillyManofwar](#), [Goudkuipje](#) en [Sweetlake](#). Dus maakte ik ook een account voor LiChess aan. En omdat Rens verzocht om een voor de andere clubgenoten herkenbare gebruikersnaam te kiezen koos ik voor de gebruikersnaam [SchaakVerzamelaar](#).

Daarna toch even op Google gezocht wat je als resultaat krijgt als je zoekt op 'SchaakVerzamelaar'. Dat blijkt te zijn 1. (veel) Catawiki, 2. (veel) Motiefgroep Schaken, 3. Het Max Euwe Centrum, en verder onder andere het artikel van Jules Welling.

Verrassend: en dan waren er ook nog een aantal leden die zich verbaasd afvroegen wie er dan wel achter de naam [Schaakverzamelaar](#) schuil zou kunnen gaan?

□

<i>blunders</i>	Black Ladies Matter	Rudi Matai
-----------------	----------------------------	-------------------

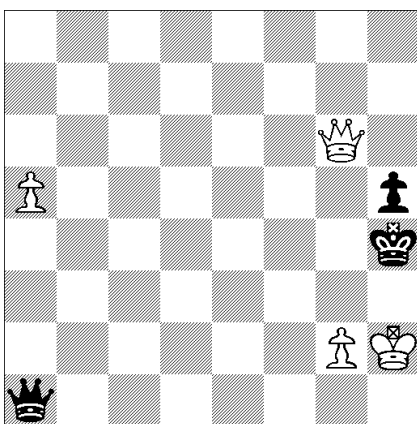

Met zorg heb ik een aantal fraaie blunders in dame-eindspelen voor u opgezocht. Sommige geven mij meer inzicht in wat er allemaal kan in ons mooie spel.

Stelling 1 (geen partijstelling)

Het eerste diagram is al meteen raak.

Het lijkt alsof wit niet verder kan komen. Maar...: **1. Dh2+!! Dxb2**. Nu is pion b7 niet meer gepend: **2. b8D+** en de zwarte dame gaat verloren. Zouden wij dit zien in de tijdnooffase?

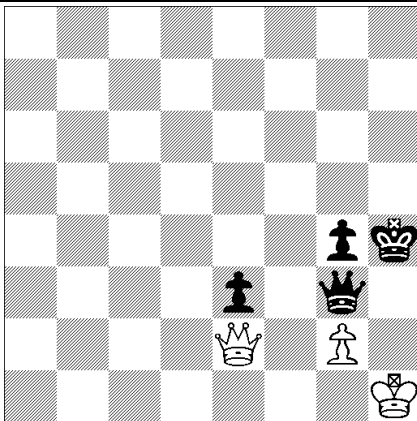

Stelling 2

Spassky – Keres, Bakoe 1961

Dit moeten wij clubschakers wel kunnen vinden:

1. ... Dh1+, **2. Kxh1** en pat.

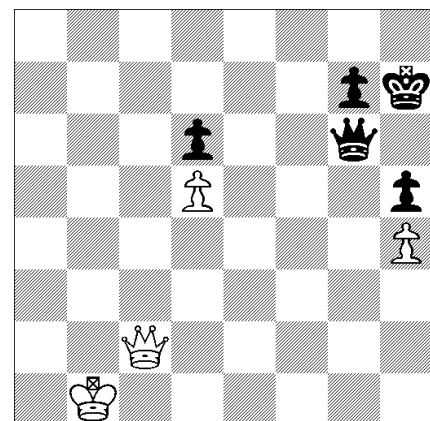

Stelling 3

Ermolin – Petriaev, USSR 1971

Deze is lastig maar mooi.

1. Df2!! Dxf2, **2. g3+** en pat op de volgende zet. Je zult de zwartspeler maar zijn.

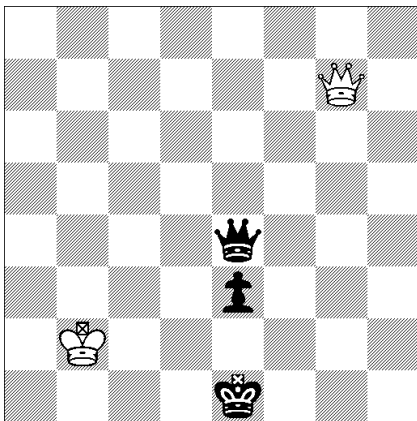

Stelling 4 (geen spelers bekend)

Hier een krankzinnige zetherhaling:

1. Ka1!! Kh6, **2. Dd2+!! Kh7**, **3. Dc2** en remise door herhaling van zetten.

Vreemd, grappig en mooi.

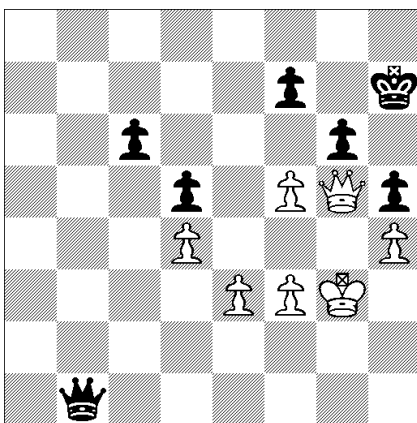
Stelling 5

Batuev – Simagin, Riga 1954

Een drama van de bovenste plank.

Het zwarte winstplan begint met 1. ... Db4+. Maar de pion moet toch naar de overkant (dacht zwart).

En dus speelde hij **1. ... e3-e2??** en ging mat na **2. Dg1+ Kd2, 3. Dc1+!! Kd3, 4. Dc3#** mat.

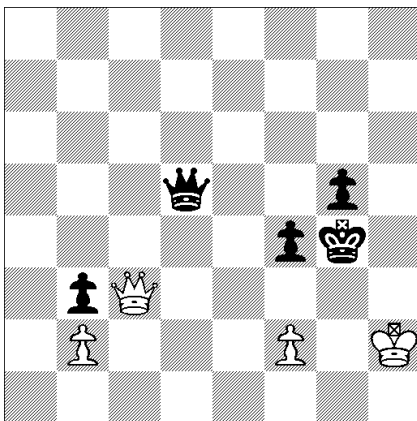

Stelling 6

Beliavsky – Johannessen, Linares 2002

Woorden schieten tekort bij wat hier gebeurt.

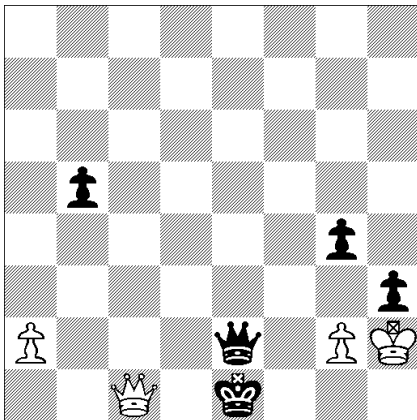
1.Kf4???? Db8# mat !

Stelling 7

Nicevski – Vaganian, Skopje 1976

Zoiets kun je met wit overzien. Wit had 1. Kg1-h2 gespeeld, en de bekende Armeense speler zag dit niet als een bijzondere zet. Hij antwoordde **1. ... Dd1???** en kreeg toen te zien: **2. Dh3#** mat...

Stelling 8

Avrukh – Timoschenko, Leon 2001

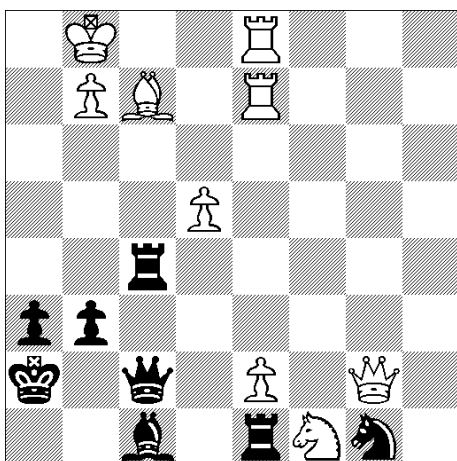
Na 1. ... Dd1 wordt het remise. Maar zwart speelde **1. ... Kf2???** en er volgde **2. Dg1#** mat. Erg origineel.

Ten slotte: in stelling 2 en 6 zien we zwarte dames een grote rol vervullen. Uit het oogpunt van inclusiviteit zeg ik daarom: Black Ladies Matter, oftewel: BLM. (Hopelijk ben ik er nu van gevrijwaard dat allerlei linksige types mij op social media van onverschilligheid jegens de vigerende wereldproblematiek gaan betichten...)

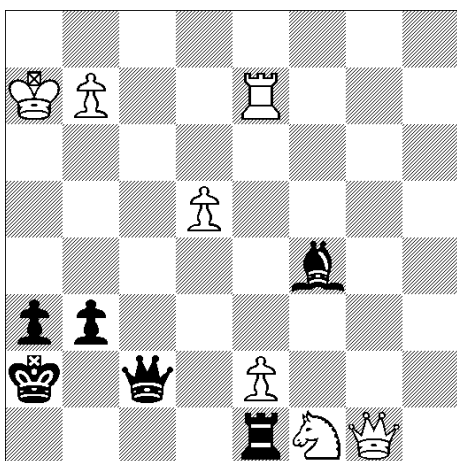
<i>varia</i>	Joost	<i>John Tan</i>
--------------	--------------	---------------------

Dinsdagavond 13-10-2020, een dag voor de mededeling van Mark Rutte dat de schaaksport weer op slot gaat. Met mijn 100% score had ik op Bernard gerekend die ook 100% heeft. Erger kan bijna niet, ik ben zijn vaste punten-leverancier. Gelukkig kom ik Bernard bijna nooit tegen. Hij speelt bovenin het linker-rijtje en ik bivakkeer ergens onderin het rechterrijtje. Een soort Feyenoord-Sparta waarbij ik een rood-wit shirt draag. Ik overwoog om mij af te melden maar als je kampioen wilt worden dan moet je ook Bernard verslaan.

Bernard was er gelukkig niet maar de indeling vertelde dat het toch erger kan. Met zwart tegen Joost! Als ik op schaakgebied iets niet wil dan is het met zwart tegen Joost. Ik heb met zwart een buiten-proportioneel negatieve score tegen Joost. Naast het bord een aimabele man, één van de vriendelijkste mensen op onze club. Maar achter het bord is hij niet mijn favoriete tegenstander. Andersom wel. Ik heb altijd zwart tegen Joost. Dit kunnen we Joost niet aanrekenen. Het is een foutje van de wedstrijd-leider of een bug in het indelingsprogramma of allebei. Joost speelt d4 en daarna c4 er achteraan. Met de Hippo word ik geruisloos van het bord geschoven; d4, c4, b4, Tc1, c5 en zwart wordt kansloos van het bord geduwd. Het alternatief is het Wolga-gambiet maar ook daarmee verlies ik altijd van Joost. Op één of andere manier weet hij zijn pluspion te houden. Wat uiteraard niet de bedoeling is. Of Joost weet een paard op b5 te krijgen die ik met normale middelen niet weg krijg. Op deze dinsdag de 13de maar wat anders gedaan. In eerste instantie iets wat op een Leeuw leek en wat later een mishandelde soort Konings-Indisch bleek te zijn.

De opening was geen succes. U ziet in het diagram dat zwart helemaal is weggespeeld op de damevleugel én in het centrum. Geheel volgens de traditie. Ik weet niet beter, histoire se répète. Er dreigt van alles. Geef wit de tijd en hij doet Dxb8 en Lb6. Gelukkig is zwart aan zet. Hoe hou je wit bezig? Het enige wat zwart heeft is de f-lijn en de beroemde Konings-Indische looper. Hoewel Lf2 tweemaal is gedekt, kan zwart toch slaan. Er zit een gelukje in de stelling: Tf5xf2! want na bijvoorbeeld Td2xf2 Lc5; Db2 Pxd7 is de stelling in evenwicht. Vindt Fritz. Na Tf5xf2 sloeg wit op b8. Nu had zwart Lc5 (+7) kunnen spelen maar ik deed in plaats daarvan Tf2xd2. Blij dat d7 een verdediger minder heeft. Na Td1xd2 Lf8-c5 Kh2 kwam het volgende diagram op tafel.

In het vorige diagram had ik geluk. In dit diagram is Joost aan de beurt om geluk te hebben. Een paar zetten eerder had ik bedacht dat ik eindelijk een keer van Joost ga winnen. Immers na Lc5+, Kh2 (diagram) Df4, Kh3 Dxd2 is de buit binnen! Applaus voor mij zelf! Gelukkig zag ik per ongeluk en net op tijd dat Joost een witte dame op b8 heeft verstoep en dat Df4 dus niet kan. In het zicht van de haven bijna de partij weggegeven en geheel volgens de traditie weer een nul met zwart geïncasseerd. Soms heb je een geluk nodig in dit spel. Een beetje verdrietig omdat Df4 niet kan, speelde ik zonder lang nadenken Txd7 en bood remise aan. Beter een half ei dan een lege kip.

Thuis de partij in het ijzer gestopt. Fritz is het niet eens met Txd7 en remise. Hij vind dat zwart Le3 (en daarna Lxd2 of Lf4) en een -52.89 heeft gemist. Het leven is lijden.

Wanneer kom ik Joost weer tegen? Uiteraard met zwart. Het kan nog wel even duren. Een minuscuul klein beestje die je met het blote oog niet ziet is slimmer dan alle slimme Nederlanders bij elkaar.

Tijdens het schrijven van dit artikel is bekend geworden dat er voorlopig geen interne en ook geen externe competitie wordt gespeeld. Dan is het wel fijn om het jaar af te sluiten met een niet-verloren partij. Ik wens u alvast Gezegende Kerstdagen en een Voorspoedig 2021.

□

oude doos	De Grootmeestertitel	Henk Alberts
----------------------	-----------------------------	-------------------------

april 2008

Op dit moment, anno 2008, is een Grootmeester een schaker die meer dan 2500 Elopunten behaald heeft en die (doorgaans) drie Grootmeesternormen over minimaal 27 partijen heeft behaald. Iemand die de titel Grootmeester eenmaal behaald heeft, behoudt die titel voor zijn verdere leven. Als het derde Grootmeesterresultaat behaald is en de speler op enig moment een virtuele (niet noodzakelijk gepubliceerde) rating van 2500 (2300 voor WGM) heeft gehad, dan kan de titel bij de FIDE worden aangevraagd. Tijdens een FIDE-congres worden de titels officieel vastgesteld.

In 1950 (reeds voorbereid in 1949) voerde de FIDE de Grootmeestertitel in. Als eerste werden de 5 deelnemers van de kandidatenmatches benoemd tot Grootmeester. En uiteindelijk waren er aan het einde van dat jaar 1950 27 spelers tot Grootmeester benoemd. Dat waren allereerst Botwinnik (de Wereldkampioen), Boleslavsky, Bondarevsky, Bronstein, Euwe, Fine, Flohr, Keres, Kotov, Lilienthal, Najdorf, Reshevsky, Smyslov, Ståhlberg en Szabó. En daarnaast een aantal nog levende spelers welke geacht werden in het verleden het grootmeesterniveau gehad te hebben: Bernstein, Duras, Grünfeld, Kostić, Levenfish, Maróczy, Mieses, Ragozin, Rubinstein, Sämisch, Tartakower en Vidmar.

De aanduiding Grootmeester in het schaken is natuurlijk ouder dan 1950. Vaak wordt de oorsprong van deze term Grootmeester aan Tsaar Nicholas II van Rusland toegeschreven. Zie bijvoorbeeld ook de volgende tekst op de Engelstalige Wikipedia (de interactieve encyclopedie):

The title "Grandmaster" was first formally conferred by Russian Tsar Nicholas II, who in 1914 awarded it to five players: Lasker, Capablanca, Alekhine, Tarrasch and Marshall. All five were finalists of the famous 1914 Saint Petersburg tournament which the Tsar had partially funded. The tournament was won by Lasker ahead of Capablanca. Lasker was the reigning world champion, Capablanca and Alekhine would become future world champions, and Tarrasch and Marshall were both world championship finalists.

Vrij vertaald: "De titel Grootmeester werd formeel voor het eerst toegekend door Tsaar Nicolaas II die deze titel in 1914 voor het eerst toekende aan de vijf spelers Lasker, Capablanca, Aljechin, Tarrasch and Marshall. Alle vijf waren de finalisten van het toernooi in 1914 in Sint Petersburg (enz.)" ▶

Een beetje geschiedkundige achtergrond: Nicolaas II Aleksandrovitsj (1868-1918) was de laatste tsaar van Rusland. Hij was de zoon van tsaar Alexander III en een kleindochter van koningin Victoria van Engeland. Hij was getrouwd met Alexandra Fjodorovna en ze kregen vier dochters Olga, Tatjana, Maria, Anastasia en een zoon Aleksej. Deze enige zoon en troonopvolger leed aan hemofilie, een erfelijke bloedziekte, reden waarom de familie de sinistere monnik Raspoetin in huis haalde. Ten gevolge van de Russische Revolutie werd Nicolaas II gedwongen afstand van de troon te doen. In de nacht van 16 juli op 17 juli 1918 werd de hele tsarenfamilie op bevel van de Sovjets geëxecuteerd. Manuel Nepveu sloeg mij bijvoorbeeld met de Wikipedia-tekst (figuurlijk) om de oren, toen ik destijds durfde te schrijven, dat Tarrasch de uitvinder van de term Grootmeester zou zijn. (En Manuel voerde bovendien nog wat boektitels ter lezing (en lering) daarbij aan.)

Waarop gaat het verhaal van Tarrasch terug? Siegbert Tarrasch (1862– 1934) stierf op 17 februari 1934 in Munchen en ligt aldaar begraven op het Nordfriedhof in Munchen. (Zie afbeelding.)

Siegbert Tarrasch is evenals Adolf Anderssen geboren in het toen nog Duitse Breslau. (Breslau was hoofdstad van Schlessien en werd pas na de 2e Wereldoorlog Pools.) Siegbert Tarrasch was Duits kampioen in 1889, 1892 en 1894. Hij heeft een redelijk een-voudige grafsteen met het inschrift:

Dr. Siegbert Tarrasch
Artz und Schach Grossmeister
5-3-1862 17-2-1934

Dit boven een afbeelding van een schaakpaard tegen de achtergrond van een schaakbord met daarnaast en daaronder nog het inschrift: Praeceptor Germania

In verschillende bronnen staat vervolgens dat dit begrip "Grossmeister" niet toevallig op dit graf van Siegbert Tarrasch staat. Reden hiervoor zou zijn, dat Tarrasch de eerste zou zijn geweest, die de term 'Grootmeester' gebezigd zou hebben. Dit zou gebeurd zijn bij het toernooi Oostende 1907 in het door hem bij die gelegenheid geschreven toernooiboek. De term stond in Ostende voor de top 6 van dit toernooi die een onderlinge zeskamp speelden. Indien waar, dan dus een aantal jaren voordat Tsaar Nicholas II in 1914 deze term bezigde.

Het heeft een paar jaar geduurd voordat ik op een bijeenkomst van de GSM in Duitsland het toernooiboek Oostende 1907 op de kop kon tikken (uiteraard bedoel ik de herdruk uit 1975). Het is een door toernooiwinnaar Siegbert Tarrasch zelf geschreven boek. Zoals hij schrijft: "naast het meester-toernooi, damestoernooi en het hoofdtoernooi was er een Grootmeestertoernooi. Uitgenodigd werden de 6 sterkste spelers van de wereld, Yanowsky, Marshall, Schlechter, Tarrasch, Maroczy en wereldkampioen Lasker." De beide laatste namen de uitnodiging echter niet aan. Daarom werden in hun plaats Burn en Tschichorin uitgenodigd. In de ogen van Tarrasch een fout. Immers "hoewel de heren Burn en Tschichorin in het verleden zeer succesvol geweest zijn, een dergelijk groot toernooi zijn ze niet meer tegenop gewassen."

Pagina 9:

“Schon im vorigen Jahre tauchte der Plan auf, ein separates Turnier zwischen der erfolgreichsten Schachmeister der Gegenwart zu veranstalten, Allein beidemal scheiterte der Plan an der absage einiger Grossmeister.”

Pagina 10:

“Das Komitee (von Ostende) hat deshalb den Plan, wieder aufgenommen, nämlich die Veranstaltung eines Turniers für sechs der Grossmeister, die bisher die grossten Erfolge aufzuweisen haben.”

De 6 deelnemers speelden elk 4 partijen tegen elkaar. Men speelde 5x per week, dagelijks van 10.30 tot 14.30 en van 15.45 tot 18.45. Het speeltempo in die tijd was 30 zetten in de eerste 2 uur, daarna 15 zetten per uur.

Tarrasch wint het toernooi met 12,5 punt voor Schlechter 12, Yanowsky en Marshall 11,5, Burn 8 en Tschichorin 4,5. Tarrasch laat ook niet na om er op te wijzen, dat er na dit kampioenstoernooi zeker een tweekamp Lasker – Tarrasch diende te volgen. Die tweekamp kwam er ook. Siegbert Tarrasch speelde in 1908 nog een match om de wereldtitel tegen Emanuel Lasker. Maar Tarrasch was al over zijn hoogtepunt heen en verloor met 8-3 (+ 5 remises.) (Maar dat is een ander verhaal.)

Kortom: het verhaal op Wikipedia kan (virtueel dan) de prullenbak in; Tsaar Nicholas II was niet de uitvinder van de term Grootmeestertitel. Siegbert Tarrasch was eerder; de claim op zijn graf is terecht. Was hij immers niet de winnaar van het eerste Grootmeestertoernooi in 1907!!

Ik zit in dit bewijs echter nog wel met een ‘pijntje.’ De term Grootmeester wordt in de tekst in dit toernooiboek door de toch zeer trotse Tarrasch zo terloops en vanzelfsprekend gebruikt, dat ik toch met het gevoel blijf zitten, dat de term niet alhier door hem is uitgevonden, doch dat deze term in die tijd toch al gebruikelijker en dus ouder is. Bewijs heb ik daar echter niet voor. Dus wie voelt zich uitgedaagd?

□

pro- bleem	De Texel-studie van Afek: de oplossing	Jan Willem Duijzer
-----------------------	---	-------------------------------

De studie van Afek (zie blz. 15, hier nogmaals getoond) kent twee grote uitdagingen, die de ijverige lezer als het goed is al slapeloze nachten hebben bezorgd. De eerste uitdaging is het tegenhouden van de zwarte a-pion. Dat alleen al is niet eenvoudig.

De tweede uitdaging is om daarna ook nog te winnen, en ook dat zal lastig blijken. Het ligt voor de hand om te beginnen met 1. Th8 om na 1. ... a2, 2. Ta8 a1D+ de toren te offeren met 3. Txa1, waarna wit een simpel gewonnen stelling heeft. Maar helaas, zwart speelt niet 2. ... a1D+, maar het venijnige 2. ... Pa5!

Wit kan dan de promotie van de zwarte a-pion niet meer voorkomen en verliest zelfs nog. Is na 1. Th8 a2, 2. Tb8+ Ka7, 3. Txb3 misschien een optie? Nee, ook niet, zwart speelt dan 3. ... a1D+, 4. Kf2 Dh1 en maakt gemakkelijk remise. Wat dan wel? Het activeren van de witte toren is in ieder geval de goede keuze. De enige winnende zet voor wit is **1. Th6+**. De beste verdediging is daarna **1. ... Ka7**. Op 1. ... Kb5 volgt 2. Th8 a2, 3. Ta8 a1D+

(3. ... Pa5 faalt nu op 4. Pd4+, gevolgd door 5. Pc2), 4. Txa1 Pxa1 en wit wint eenvoudig.

Na 1. Th6+ Ka7 volgt **2. Th7+ Ka6** (of het passieve 2. ... Ka8, met een vergelijkbaar vervolg).

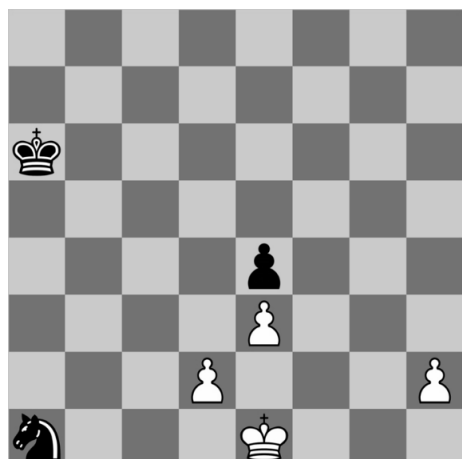
Na 2. ... Kb6, 3. Pe7 a2, 4. Pd5+ Kc5, 5. Ta7 wint wit simpel.

De pointe van de studie is **3. Pd4!!** Een zet die een apart diagram verdient.

Een prachtige oplossing. Zwart moet het witte paard natuurlijk slaan; het is slaan of geslagen worden. Maar dan kan de witte toren via de c-lijn langsrij komen, omdat de zwarte koning inmiddels op de a-lijn staat. Dus: **3. ... Pxd4, 4. Tc7!** De witte toren kan nu de zwarte pion gaan stoppen. Let wel: dit verklaart ook waarom de tweede zet van wit, 2. Th7+, nodig was. Met de toren op h6 zou de switch naar de damevleugel niet mogelijk zijn omdat veld c6 gedekt is. Na 4. Tc7 volgt **4. ... a2, 5. Tc1 Pb3** en nu komt weer een bijzondere zet: **6. Td1!** Zwart heeft geen betere optie dan **6. ... a1D, 7. Txa1 Pxa1**. De eerste witte uitdaging is bereikt. De zwarte pion is achterhaald. Maar nu de tweede uitdaging: kan wit met zo weinig materiaal nog winnen?

Het leuke van de Texel-studie van Afek is dat er op verschillende momenten als het ware deelstudies verborgen zijn in de totale compositie. Hieronder de laatste fase van de studie, die eigenlijk een opgave in het klein is.

Nogmaals: wit speelt en wint! De eerste zet ligt voor de hand. **8. h4**. De witte pion blijft hierdoor buiten het bereik van de zwarte koning. Kan zwart de pion met zijn paard nog tegenhouden? **8. ... Pb3**. Ja, dat kan. Als wit verder gaat met 9. h5 dan volgt 9. ... Pc5, 10. h6 Pd3+, 11. Ke2 Pe5, 12. h7 Pf7 en zwart kan de pion nog net tegenhouden en remise maken. Maar nu komt de laatste pointe: wit speelt **9. d4!!** Zwart moet nu **9. ... exd3** (*en passant!*) spelen, zodat het paard toch nog naar c5 kan. Maar na **10. h5 Pc5, 11. h6** kan het paard niet meer naar d3 met schaak. En dus is zwart niet meer op tijd om de witte h-pion af te stoppen.

Zwart kan nog proberen **11. ... d2+**, maar wit speelt koeltjes **12. Kd1** en de witte randpion doet de rest. Wit wint. **12. ... Pe4, 13. h7** en de pion is niet meer te stoppen.

Het witte 'schaap' bereikt de overkant. En zorgt voor de overwinning.

□

Oplossingen problemen

Kort maar krachtig (blz. 1 + 7)

[A] 1. Lxf7+ 1-0 (1. ... Dxf7, 2. Ph6+) (1. ... Kxf7, 2. Dc4+) (1. ... Kh8, 2. Lxe8)	[B] 1. ... Tg3+ 0-1 (2. fxg3 Df3+, 3. Kg1 Dxc3+, 4. Lf3# mat) (2. Kh2 Df3, 3. Tg1 Txh3# mat) (2. Kh1 Df3+, 3. Kh2 Dg2# mat)	[C] 1. Dc6 1-0 (1. ... Dxc6, 2. Tf8+) (1. ... Dd8, 2. Dxe8+ Dxe8, 3. Tf8+)
[X] 1. ... Txh2 0-1 (2. Dxd2 Txc2+, 3. Kh1 Th6+) (2. Kxh2 Dxf2 en 3. ... Th6+)	[Y] 1. Dxd5! exd5 2. Tdh1 1-0 (Th8+ → mat is niet te voorkomen)	[Z] Karpov – Taimanov, 1977 1. ... Pg3+ 0-1 (2. hxg3 Ta8 → Th8+) (2. Dxc3 Txb1)

Wit / zwart speelt en wint (blz. 20)

stelling 1 1. ... Th1+ 2. Kxh1 Df1+ 3. Kh2 (3. Tg1 Dh3#) 3. ... f3+ (dreigt Dxc2#) 4. Tg3 Dg2# mat	stelling 2 1. Te7 Lxe7 2. Dxe6+ Df7 (2. ... Kh8, 3. Txe7) (2. ... Kf8, 3. Txe7 Dxe7, 4. Ld6) 3. Tb8+ Lf8 4. Ld6 1-0 (Txf8#)
stelling 3 1. Dxc8+! 1-0 (1. ... Lxc8, 2. exd3 Dxf3+, 3. Lg2 Dxc2+, 4. Kxc2)	stelling 4 1. ... Dxf1+! 2. Kxf1 Tb1+ 3. Ke2 Pxd4+ 4. Kd3 (4. Ke3 Pf5+, 5. Kd3 Pxe6 0-1) 4. ... Td1+ 5. Ke3 (5. Kxc3 Tc8+, 6. Kb2 Tc2+, 7. Ka3 Ta1+, 8. Kb4 Tc4#) 5. ... Pf5+ 6. Ke2 c2 7. Ld2 Tc8 0-1
stelling 5 1. ... Te1+ (enige zet) 2. Kxe1 De7+ (2. ... De8+?, 3. Kf1 De4/Dg6, 4. Ld3 1-0) 3. Kf1 g6 0-1	stelling 6 1.... Txc3+ 2. bxc3 (2. Kd1 Dd7+) (2. Kd2 Tc2+) 2. ... Da3+ 3. Kd2 Td8+ 4. Ke3 Dxc3+ 0-1
stelling 7 1. Txf6 Lxf6 2. Tc8 Dxc8 (2. ... Kg7, 3. Txd8 1-0) 3. Lxf6# mat	stelling 8 1. ... Txh4+ 2. Lh3 (2. Dxc4 Txd1+) 2. ... Txh3+ 0-1 (3. Dxc3 Txd1+) (3. Kxh3 Dc8+) (3. gxc3 Dxb2+)

Agenda t/m december 2020

november 2020

?????

december 2020

?????